

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025
Chișinău

cu privire la aprobarea Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030

În temeiul art. 5 lit. a) și art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030, conform anexei.

2. Autoritățile și instituțiile publice responsabile:

1) vor realiza acțiunile incluse în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030;

2) vor prezenta anual Ministerului Afacerilor Interne, până la 10 februarie, precum și la solicitare, rapoarte privind gradul de realizare a acțiunilor incluse în Planul nominalizat.

3. Ministerul Afacerilor Interne va prezenta Guvernului:

1) anual, până la data de 25 februarie, raportul de progres privind implementarea Programului menționat;

2) până la data de 15 aprilie 2029, raportul de evaluare intermediară pentru 3 ani;

3) până la data de 15 aprilie 2031, raportul de evaluare finală.

4. Finanțarea acțiunilor prevăzute în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030 se va efectua din contul și în limitele alocațiilor aprobate în aceste scopuri în bugetele autorităților implicate, precum și din alte surse, conform cadrului normativ.

5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Afacerilor Interne.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru, ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale**

Vladimir BOLEA

Ministrul afacerilor interne

Daniella MISAIL-NICHITIN

Ministrul educației și cercetării

Dan PERCIUN

Ministrul sănătății

Ala NEMERENCO

PROGRAM
național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență
și excepționale pentru anii 2026-2030

Capitolul I
INTRODUCERE

Republica Moldova se confruntă cu un profil al situațiilor de urgență și excepționale tot mai complex: secete prelungite, ploi torențiale cu grindină și vânt puternic, valuri de căldură, inundații, alunecări de teren, înghețuri târzii, incendii de vegetație, dar și riscuri tehnogene (explozii, accidente chimice, avarii la infrastructuri critice) și biologice (epidemii). Intensitatea și variabilitatea acestor fenomene au crescut vizibil în ultimele două decenii pe fondul schimbărilor climatice, degradării ecosistemelor și presiunilor demografice.

În contextul schimbărilor climaterice, procesului de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană (în continuare – UE), gestionarea eficientă a situațiilor generatoare de crize, a devenit un obiectiv de maximă prioritate, atât la nivel național, cât și cel internațional.

Oportun ar fi de menționat că, la moment Republica Moldova, se află într-o perioadă de tranziție și adaptare la standardele internaționale, sub aspectul de prevenire și gestionare a situațiilor generatoare de criză, cât și impactul negativ al acestora. În Raportul de Evaluare Inter Pares privind Republica Moldova din 2023, experții au constatat că, la nivel național, se atestă un mecanism bazat, cu preponderență, pe măsuri de răspuns/reație în situații excepționale, în detrimentul celor de prevenire și pregătire.

La fel, în eforturile sale de a schimba lucrurile în bine, în anul 2023, Republica Moldova, a devenit membru cu drepturi depline al Mecanismului de Protecție Civilă al UE/European Civil Protection Mechanism, scopul căruia constă în consolidarea cooperării între țările UE și alte state participante dintre care, (Islanda, Norvegia, Serbia, Macedonia de Nord, Muntenegru, Turcia, Bosnia și Herțegovina, Albania, Ucraina), pe segmentul protecției civile în vederea îmbunătățirii prevenirii, pregătirii și răspunsului la dezastre, dintre care cele mai des întâmpinate pe planul național, precum inundațiile, secetele, incendiile de vegetație, cât și cele de tip tehnogen. Statisticile anuale la nivel mondial demonstrează severitatea efectelor acestor fenomene dezastruoase care produc victime umane, afectează economia națională, infrastructura critică și mediul înconjurător.

Programul național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030 (în continuare – Program) este un document de politici publice pe termen mediu, precum și de viziune strategică, asumat de către Ministerul Afacerilor Interne, care indică direcția de dezvoltare a țării în domeniul gestionării situațiilor de urgență și excepționale.

Prezentul Program este parte a matricei de implementare a Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 (în continuare – SDDAI 2022-2030) , aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 658/2022.

La fel, Programul inițiat va reprezenta etapa a doua de planificare pentru perioada 2026-2030, în vederea asigurării continuității implementării SDDAI 2022-2030, precum și este elaborat în baza conceptului axat pe exemplul Mecanismului de Protecție Civilă al UE, care este format din trei componente principale - prevenire, pregătire și răspuns la dezastre. Principalul obiectiv al Mecanismului este de a îmbunătăți eficiența sistemelor de prevenire, pregătire și răspuns la orice fel de dezastre naturale și provocate de om în interiorul și în afara UE.

Scopul Programului este de a alinia politicile publice la recomandările formulate în Peer Review report Republic of Moldova 2023, privind gestionarea situațiilor de urgență și excepționale, realizat în contextul aderării Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă

al UE, și care include o serie de recomandări concrete pentru îmbunătățirea capacităților Republicii Moldova, menite să sporească reziliența țării la dezastre naturale și antropogene, precum și aliniind politicile naționale la standardele europene.

La fel, scopul elaborării Programului este de a consolida capacitățile autorităților administrației publice centrale și locale privind gestionarea situațiilor de urgență și excepționale, eficientizarea sistemului protecției civile, ceea ce va permite creșterea nivelului de siguranță a cetățenilor și va reduce vulnerabilitatea lor în caz de manifestare a acestora.

Documentul a fost elaborat în corelare cu Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, Strategia națională de reducere a riscurilor dezastrelor pentru perioada 2024-2030, în scopul reducerii riscurilor de dezastre pe teritoriul Republicii Moldova, prin stabilirea unui cadru exhaustiv, bazat pe prevederile Cadrului de la Sendai privind Reducerea Riscului Dezastrelor pentru perioada 2015-2030, Legea nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și UE și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte (în continuare – Acordul de Asociere), și Decizia nr. 1313/2013 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 decembrie 2013 privind un mecanism de protecție civilă al Uniunii, cu modificări și actualizări ulterioare.

Printre direcțiile prioritare de politici și intervenție în domeniul politici și management de securitate și ordine publică, stabilite în Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, care indică direcțiile de dezvoltare a țării și a societății și care adaptează prioritățile, obiectivele, indicatorii și țintele angajamentelor internaționale asumate de către Republica Moldova la contextul național, în special Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030, Acordul de Asociere și angajamentele care derivă din statutul de țară-candidat pentru aderarea la UE, se numără dezvoltarea capacităților și a instrumentelor de furnizare a securității la nivel național și regional pentru gestionarea situațiilor de criză și excepționale (O9.1, O9.2, O9.3), reducerea numărului de victime și a pagubelor cauzate de situațiile de urgență și excepționale, inclusiv prin elaborarea, adaptarea sau transferul soluțiilor tehnologice noi pentru prevenirea situațiilor de urgență și excepționale și a incendiilor în sectorul casnic (O9.2, O9.3), reacționarea rapidă și calitativă a autorităților și serviciilor de menținere a ordinii publice la apelurile cetățenilor pentru garantarea unui mediu sigur de ordine și securitate publică (O9.1, O9.2, O9.3).

Obiectivele de dezvoltare ale prezentului Program sunt raliat la obiectivele vizând prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență din SDDAI 2022-2030, care se referă la eficientizarea măsurilor de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale, modernizarea sistemului național de pregătire pentru situații de urgență și excepționale, îmbunătățirea capacității operaționale și de răspuns în situații de urgență și excepționale.

Programul este constituit din partea descriptivă și Planul de acțiuni și stabilește obiectivele pe termen mediu, cu activități care vor fi realizate la nivel local și național.

Programul conține o abordare adaptată necesităților cetățenilor Republicii Moldova, detaliază direcțiile de acțiune, obiectivele generale, obiectivele specifice, rezultatele și impactul în materie de gestionare a situațiilor de urgență și excepționale.

Programul respectă cerințele referitoare la structura și conținutul documentelor de politici publice, corespunzător prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică.

În Program sunt evidențiate aspecte ce se referă la consolidarea capacităților de prevenire, pregătire, operaționale și de răspuns atât ale Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne (în continuare - IGSU), Agenției Rezerve Materiale (în continuare - ARM) în calitate de entitate de specialitate, cât și ale altor actori cu atribuții în domeniu, care sunt parte a sistemului național de protecție civilă.

Procedura de elaborare și aprobare a Programului este asigurată într-o manieră participativă, cu implicarea părților interesate la nivelul autorităților publice centrale și anume: Ministerul Afacerilor Interne (în continuare MAI), Ministerul Mediului (în continuare MM), Ministerul Educației și Cercetării (în continuare MEC), Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (în

continuare MIDR), Ministerul Sănătății (în continuare MS), Ministerul Muncii și Protecției Sociale, autoritățile administrației publice locale, partenerii externi, precum și reprezentanți ai societății civile.

Astfel, realizarea obiectivelor Programului, reprezintă o preocupare esențială la nivel național datorită impactului negativ semnificativ pe care situațiile de criză îl au asupra vieților omenești, infrastructurii și sistemului economic.

La fel, realizarea pro-activă, complexă, a prezentului Program, cât și asigurarea conlucrării intersectoriale pe domeniu, va spori considerabil capacitatea de reacție a statului față de riscurile generatoare de situații excepționale și va consolida aspectul de conlucrare intersectorială pe domeniu.

Capitolul II ANALIZA SITUAȚIEI

Creșterea vulnerabilității Republicii Moldova la situații excepționale

Republica Moldova se confruntă cu o vulnerabilitate structurală și crescândă în fața situațiilor excepționale, generate atât de fenomene naturale extreme, cât și de riscuri tehnogene și biologic-sociale. În perioada 2010–2024 au fost înregistrate peste **4305 situații excepționale**, cu un impact semnificativ asupra populației, economiei și mediului. Deși numărul total al situațiilor excepționale are o ușoară tendință descendentă, intensitatea și severitatea acestora cresc constant, în special pe fondul schimbărilor climatice. Fenomene precum seceta, arșițele puternice, furtunile violente și ploile torențiale afectează direct agricultura, infrastructura și securitatea alimentară a țării.

Această problemă este amplificată de lipsa unui sistem național eficient de prevenire și anticipare a riscurilor. Capacitățile instituționale ale autorităților centrale și locale rămân limitate, ceea ce determină reacții întârziate și insuficiente în raport cu amploarea fenomenelor. De asemenea, lipsa unei abordări integrate, intersectoriale și proactive face ca majoritatea intervențiilor să fie orientate spre reabilitarea post-dezastru, care consumă resurse financiare semnificative, în detrimentul măsurilor preventive și al consolidării rezilienței.

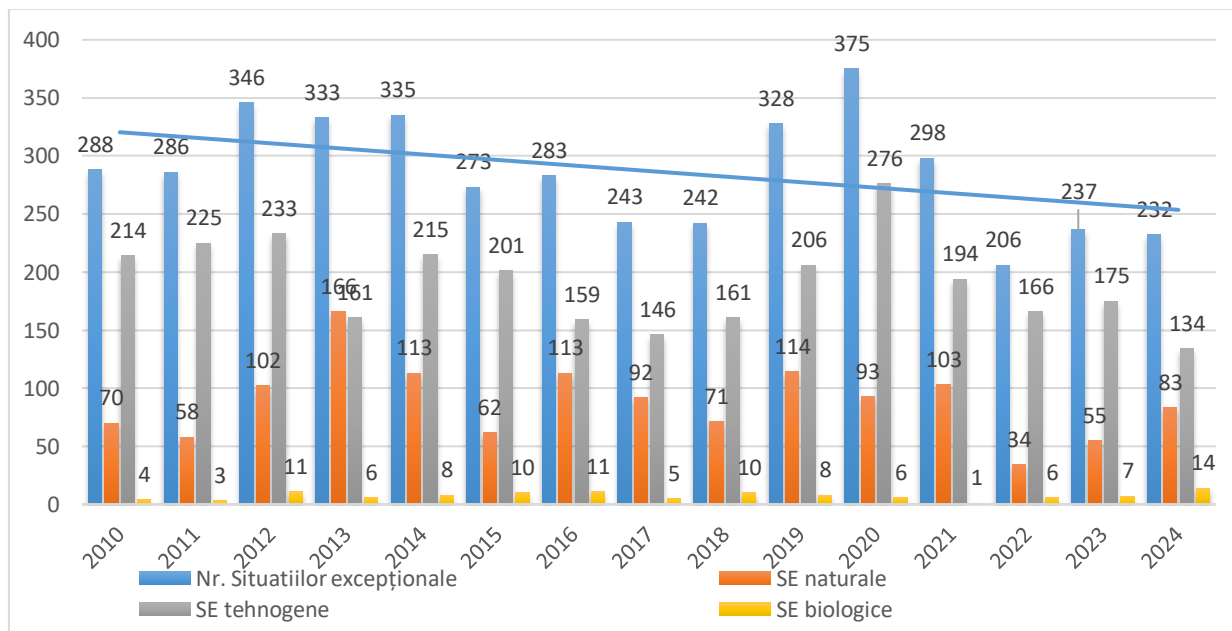

Figura nr. 1. Numărul de situații excepționale, care s-au produs pe teritoriul Republicii Moldova în perioada anilor 2010-2024

Impactul economic: valoarea pagubelor și tendințe

Impactul economic este substanțial și în creștere: pagubele materiale cauzate de situațiile excepționale din ultimii 15 ani depășesc 23 miliarde lei, cu valori record în anii 2020, 2022 și

2024, când pierderile directe raportate la PIB au fost între 1,5% și 3,25%. Aceste valori reflectă nu doar vulnerabilitatea structurii economice, dominată de agricultură, dar și presiunea exercitată asupra bugetului de stat, care trebuie să aloce anual fonduri semnificative pentru recuperare și reabilitare.

Din acest motiv, reziliența la situațiile de urgență și excepționale ale țării constituie un domeniu care necesită aplicarea unor acțiuni coordonate, la nivel național și local, o abordare complexă, cu investire de resurse financiare și instituționale, aplicarea instrumentelor de sensibilizare și conștientizare asupra importanței anticipării și gestionării eficiente a situațiilor de urgență și excepționale.

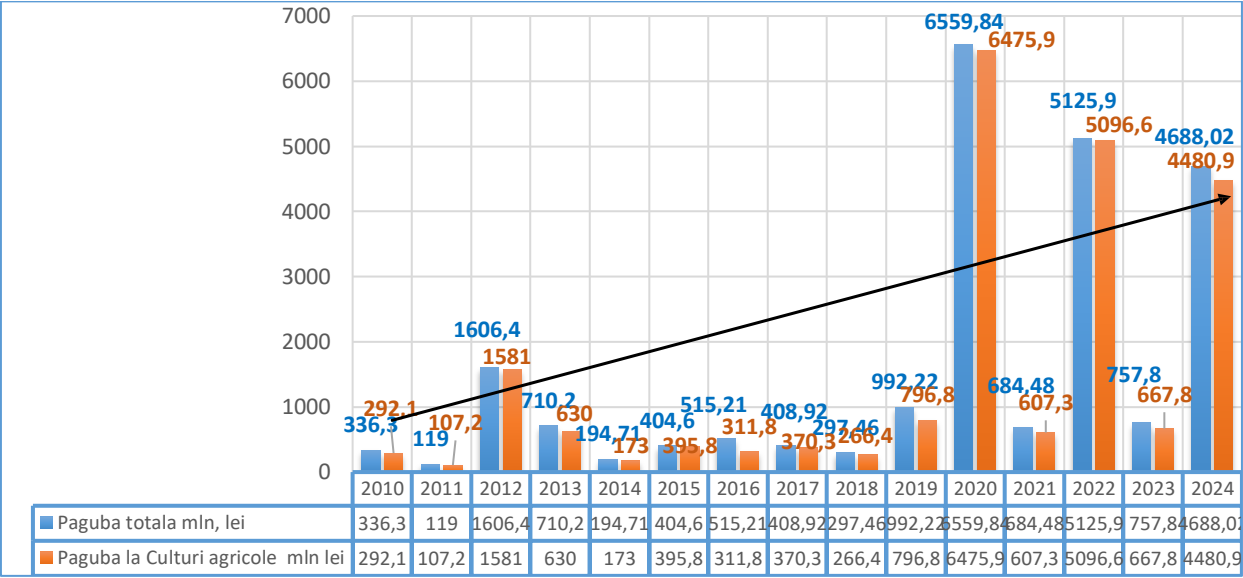

Figura nr. 2. Distribuiea pagubei materiale (comparație pe ani)

Schimbările climatice din ultimii ani au avut un impact semnificativ asupra mediului și economiei, dinamică prezentată în figura nr. 2, care reflectă datele și tendințele recente.

Analizând aceste date statistice, se observă un decalaj notabil în pagubele materiale înregistrate în anii 2020, 2022 și 2024, ceea ce sugerează o schimbare în tipologia fenomenelor meteorologice și în frecvența acestora. În mod special, a fenomenului de secetă care e dominant în acești ani, afectând majoritatea localităților.

În așa mod, apare necesitatea evaluării impactului economic în baza PIB-ului, iar rezultatele denotă o presiune asupra bugetului de stat în anul 2020, 2022 și 2024 (Figura nr. 3).

Impact	Foarte ridicat mai mult de 2,4 %				2020 (3,25 %)	
	Ridicat 1,2 %–2,4 %				2022; 2024 (1,91%;1,50%)	
	Mediu 0,6 %–1,2 %					
	Scăzut 0,3%-0,6%					
	Foarte scăzut 0,3%				(2021; 2023) (0,31 %; 0,29%)	
		Foarte scăzut <1%	Scăzut 1 - 5 %	Mediu 5 - 50 %	Ridicat 51 - 98 %	Foarte ridicat >98%
	Probabilitatea					

Figura nr. 3. Evaluarea impactului situațiilor excepționale asupra economiei

În acest context, este esențial ca autoritățile și agricultorii să ia măsuri pentru a se adapta la aceste schimbări climatice, implementând strategii de gestionare a resurselor de apă, diversificarea culturilor și utilizarea tehnologiilor agricole mai rezistente la condițiile extreme (Figura nr. 3).

Impactul asupra populației și eforturi de reducere a victimelor

Din totalul situațiilor excepționale înregistrate în perioada anilor 2010 - 2024, pe teritoriul republicii au fost raportate 166 de decese, dintre care 28 copii, iar 1766 de persoane au suferit diferite traumatisme. În același timp, datorită acțiunilor de prevenire realizate de către IGSU s-a diminuat numărul de victime în ultimii 14 ani, de la 18 decedați și 108 de spitalizați în urma situațiilor de urgență/excepționale în anul 2013, la 14 decedați și 30 spitalizați în anul 2024 (Figura nr. 4).

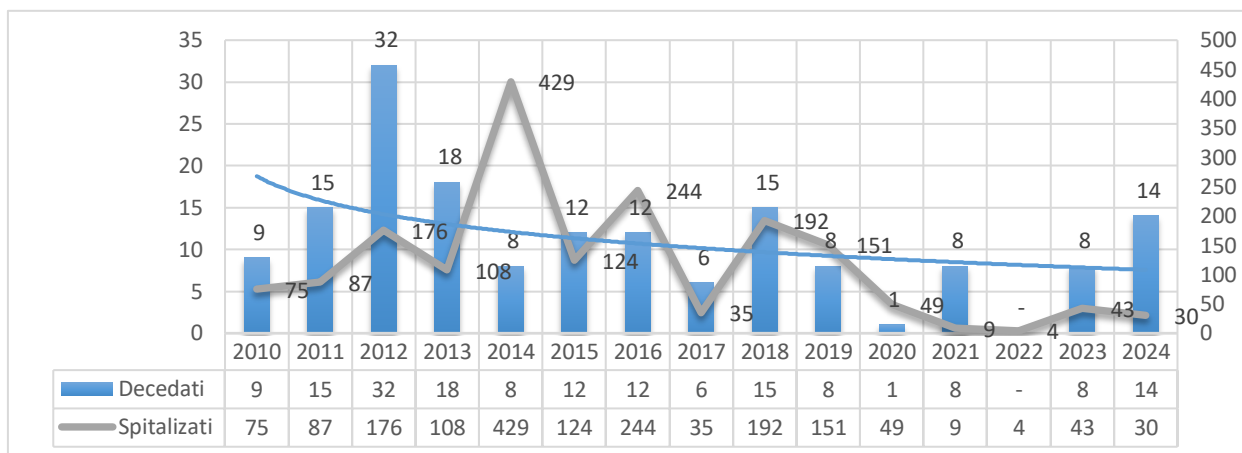

Figura nr. 4. Impactul situațiilor excepționale asupra populației în decursul a 15 ani (2010-2024)

Pierderea a 166 de vieți omenești în decurs de 15 ani din cauza situațiilor excepționale și 1766 persoane traumatizate reflectă un impact semnificativ și denotă o capacitate redusă de răspuns (Figura nr. 5).

Impact	Foarte ridicat >2000 pers.					
	Ridicat 501 – 2000 pers.					
	Mediu 201 – 500 pers.					
	Scăzut 51 – 200 pers.			2010-2024 (166 pers.)		
	Foarte scăzut ≤50 pers.					
		Foarte scăzut <1%	Scăzut 1 - 5 %	Mediu 5 - 50 %	Ridicat 51 - 98 %	Foarte ridicat >98%
Probabilitatea						

Figura nr.5. Evaluarea impactului SE în Republica Moldova pentru anii 2010-2025

Este de menționat că, pe parcursul anilor 2010-2024, în urma celor 26 520 de incendii produse, au decedat în total 1 759 de persoane, inclusiv 52 de copii (Figura nr. 6 a).

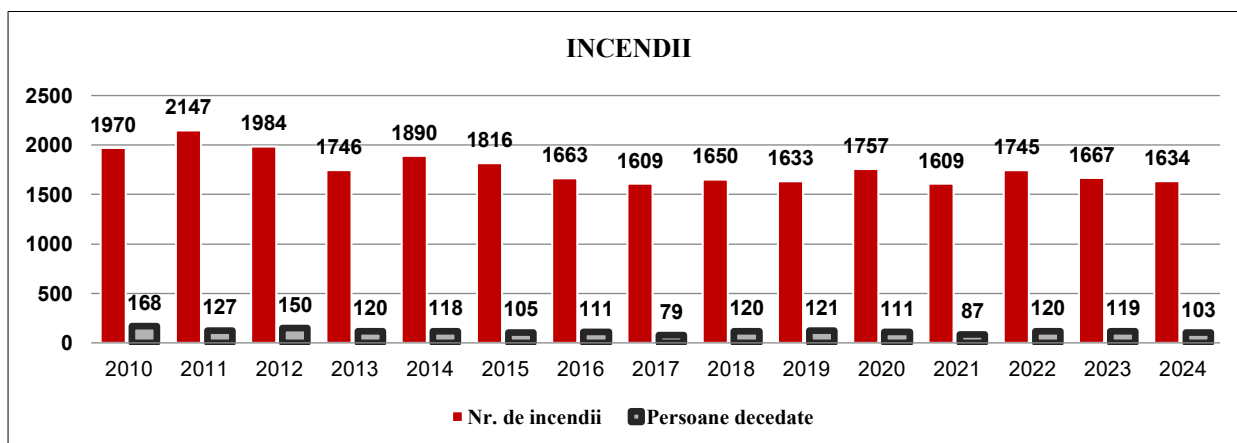

Figura nr. 6 a. Numărul de incendii și persoane decedate, în perioada anilor 2010-2024

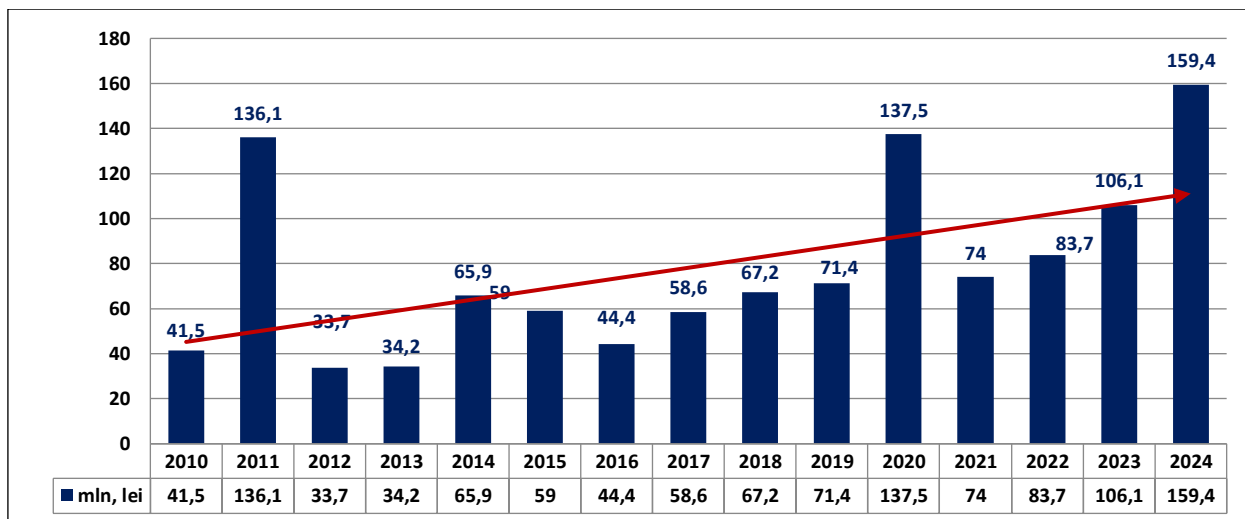

Figura nr.7 b. Distribuirea pagubei materiale rezultată de la incendii în perioada anilor 2010-2024

Începând cu anul 2020, IGSU deține date statistice dezagregate pe sexe privind victimele incendiilor, fapt ce permite o analiză mai detaliată a impactului acestora asupra diferitor categorii de populație. Potrivit acestor date, în perioada 2020–2024, în urma incendiilor au decedat 540 de persoane, inclusiv 12 copii. Dintre persoanele decedate, 386 (71,5 %) sunt de sex masculin, iar 154 (28,5 %) – de sex feminin. La fel, din numărul total de 540 persoane, 296 persoane sunt cu vârstă medie peste 60 de ani (54,8%), 12 copii (2,2%) și 69 persoane cu nevoi speciale (12,8%).

Analiza situației la compartimentul respectiv permite constatarea faptului că persoanele în etate sunt printre cele mai expuse riscului și necesită o atenție sporită în cadrul acțiunilor de prevenire a incendiilor în sectorul casnic (instalarea detectoarelor de fum, activități cu caracter de informare, antrenarea asistenților sociali din comunități etc.).

Incendiile cauzează daune semnificative economiei și adesea duc la rănirea și decesul persoanelor. Pagubele materiale directe și indirecte cauzate de incendii, variază de la sute de mii la zeci de milioane de lei. Determinarea corectă a cauzelor incendiului permite elaborarea statisticilor reale de stabilire a celor mai importante consecințe ale unui incendiu la nivel micro și macrosocial.

În rezultatul implementării Programului de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2022-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.846/2022, urmare a campaniilor de informare desfășurate de către IGSU s-au redus decesele ca rezultat a incendiilor, dar lipsa implicării intersectoriale a limitat impactul.

Statele UE (România, Italia, Franța) aplică sisteme integrate de management al riscurilor, cu accent pe prevenire, educație publică și responsabilizarea autorităților locale – practici care pot fi adaptate. Experiența ultimului deceniu arată că investițiile reactive (post-dezastru) sunt mult mai costisitoare decât prevenirea. Modelele europene confirmă că politicile de adaptare climatică și infrastructura rezilientă reduc semnificativ pierderile.

Dacă Guvernul nu intervine, până în anul 2030, pierderile economice anuale ca rezultat a calamităților naturale pot depăși 2% din PIB la fiecare 2–3 ani. Mortalitatea asociată incendiilor și fenomenelor extreme va rămâne la nivelul actual, cu afectarea disproporționată a grupurilor vulnerabile. Crește dependența de resursele externe pentru recuperare, la fel, Republica Moldova va continua să înregistreze pierderi economice majore, cu riscul accentuării fenomenului de deșertificare în sudul țării și cu afectarea directă a securității alimentare.

Capacitățile reduse ale autorităților administrației publice locale de gestionare a riscurilor

Problema strategică constă în lipsa capacității adecvate a autorităților administrației publice locale de a preveni, pregăti și răspunde eficient la situațiile de urgență și excepționale. Această insuficiență este determinată de constrângeri financiare și instituționale, de lipsa personalului

calificat și de absența unor planuri locale clare de gestionare a riscurilor, ceea ce conduce la dependența excesivă de intervențiile Guvernului și ale IGSU. Această situație generează vulnerabilități majore la nivel comunitar, produce pierderi umane și materiale semnificative și exercită o presiune constantă asupra bugetului de stat.

În pofida statisticilor alarmante, se constată că investirea resurselor în măsurile de prevenire/răspuns/recuperare prin pregătirea, crearea și întreținerea infrastructurii, a resurselor materiale, logistice, financiare și umane dedicate acestor scopuri nu constituie o prioritate pentru autoritățile publice locale.

În perioada 2020–2024, autoritățile administrației publice locale au transmis peste 414 de solicitări oficiale către Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova în vederea obținerii de sprijin financiar și material pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale și a altor situații excepționale (175 în 2020, 73 în 2021, 22 în 2022 și 144 în perioada anilor 2023 - 2024).

Această dependență constantă reflectă insuficiența capacităților proprii ale autorităților administrației publice centrale și locale în gestionarea autonomă a situațiilor de urgență și excepționale.

În același interval, potrivit rapoartelor Ministerului Finanțelor, Guvernul a alocat sume considerabile din fondul de intervenție, după cum urmează:

- 199,7 milioane lei în anul 2021;
- peste 733,6 milioane lei în anul 2022, ceea ce echivalează cu aproximativ 0,22% din PIB în anul 2022 și reprezintă 31% din totalul ajutoarelor de stat acordate în acel an.
- 117,7 milioane lei în anul 2023;
- 178,3 milioane lei în anul 2024;
- 206,6 milioane lei în semestrul I al anului 2025.

Aceste date evidențiază două aspecte critice:

lipsa capacității locale de anticipare, pregătire și intervenție eficientă în caz de situații excepționale;

presiunea tot mai mare asupra bugetului de stat și a fondurilor de urgență.

În prezent, Guvernul și IGSU sunt percepuți ca principalii actori în activitățile de răspuns și recuperare în cazul situațiilor de urgență și excepționale, în timp ce autoritățile locale dețin un rol limitat, în special din cauza:

- lipsei personalului calificat;
- resurselor financiare și logistice insuficiente (fondurile de rezerve limitate);
- absenței planurilor locale clare de gestionare a riscurilor.

Astfel, lipsa de investiții atât la nivel național, cât și la nivel local destinate prevenirii și diminuării impactului calamităților naturale, precum și a unei abordări multidimensionale în dezvoltarea rezilienței comunităților poate provoca în continuare victime umane, pagube materiale majore ce va împovăra bugetul de stat și va epuiza fondurile de intervenție, produce pierderi exorbitante economice și de mediu și va scăderea nivelului calității vieții.

Capacitatea limitată a autorităților locale, manifestată prin lipsa personalului calificat și insuficiența resurselor financiare și logistice, absența unor planuri detaliate și clare de gestionare a riscurilor la nivel local conduce la vulnerabilități accentuate în fața situațiilor de urgență și excepționale.

Este recomandabilă întărirea capacităților locale prin instruirii sistematice, dezvoltarea unor mecanisme clare de cooperare interinstituțională și alocarea constantă de resurse financiare pentru activități de prevenire și răspuns eficient la situațiile de urgență și excepționale.

Exemplele europene (România, Polonia, Germania) arată că, atunci când autorităților publice locale dispun de resurse dedicate și de planuri locale operaționale, reacția este mult mai eficientă și costurile pentru guvernul central se reduc semnificativ.

Dacă situația actuală se menține, comunitățile locale vor rămâne slab pregătite și dependente de intervenția Guvernului și a IGSU. Fondurile publice vor fi supuse unei presiuni crescânde, cu alocări de ordinul sutelor de milioane de lei anual pentru despăgubiri și reconstrucție. Se va

perpetua lipsa de reziliență a comunităților rurale, iar pierderile economice și sociale vor continua să crească. Nivelul de încredere al populației în capacitatea administrației publice locale va scădea, ceea ce va afecta și coeziunea socială.

Capacități insuficiente de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale

Eficiența activităților de prevenire este limitată de lipsa unor mecanisme sistemice și de capacități instituționale bine dezvoltate. Prevenirea se bazează în mare parte pe măsuri nestructurale, derulate în general de IGSU.

Lipsa implicării multisectoriale și interesul redus al populației afectează rezultatele obținute. Finanțarea pentru activități preventive rămâne deficitară, deși comunitatea internațională recunoaște prevenirea ca fiind mai eficientă și mai puțin costisitoare decât gestionarea consecințelor dezastrelor.

Numărul ridicat al situațiilor excepționale și al victimelor raportate anual, în contextul unei populații aflate în scădere, indică un randament scăzut al măsurilor preventive. Campaniile IGSU (13 în anul 2024, cu 811 347 persoane informate) au avut impact limitat, iar nivelul general de conștientizare al populației rămâne redus. Lipsa strategiilor integrate de comunicare și educare contribuie la vulnerabilitatea populației, în special a copiilor, vârstnicilor, persoanelor cu dizabilități și grupurilor defavorizate. Consecințele directe sunt pierderi de vieți omenești și pagube materiale semnificative.

Cu toate acestea, este necesară dezvoltarea unei culturi de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale, a strategiilor de comunicare, de informare asupra riscurilor existente și de educare a populației cu privire la măsurile practice pe care le poate desfășura pentru reducerea vulnerabilității în fața acestora.

În acest scop se impune elaborarea politicilor dedicate în domeniu, a unei concepții integrate de sensibilizare a publicului și a autorităților de diferite niveluri, precum și a altor actori implicați, în vederea cunoașterii diferitelor tipuri de riscuri specifice, a măsurilor de prevenire a acestora, precum și a comportamentului necesar a fi adoptat în cazul producerii situațiilor de urgență și excepționale. Mai mult decât atât, aspectul privind „îmbunătățirea gradului de conștientizare a populației privind riscurile de dezastre” este inclusă în Acordul de Asociere, fapt ce impune acordarea unei atenții deosebite acestui domeniu din partea factorilor implicați.

De asemenea, o dimensiune fundamentală a activității de prevenire o constituie managementul riscurilor aferente situațiilor de urgență și excepționale. De altfel, Agenda de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană 2021-2027 prevede „consolidarea unei abordări integrate a gestionării riscurilor dezastrelor, fiind luate în considerare multitudinea de pericole cu participarea mai multor părți interesate”, precum și „consolidarea legăturilor dintre reducerea riscului de dezastre și reziliența și adaptarea la climă”.

Astfel, în scopul aplicării dezideratelor enunțate și al creșterii capabilității naționale de management al riscurilor situațiilor excepționale și de urgență, este necesară modificarea cadrului normativ existent, prin introducerea unei norme generale de management al riscurilor situațiilor de urgență. Obiectivul managementului riscurilor este de a jonctiona toate elementele și actorii din sistemul de management al dezastrelor, de a dezvolta instrumente de diminuare a dezastrelor bazate pe strategii de prevenire și intervenție, transfer și schimb reciproc de cunoștințe, educație și tehnici de luare a deciziilor. Actul normativ va defini terminologia de bază privind managementul riscurilor situațiilor excepționale și de urgență și va identifica instituția-lider, rolurile și responsabilitățile-cheie pentru identificarea riscurilor, procesele de evaluare, atenuare, prevenire, precum și de introducere a mecanismelor de finanțare la nivel național, regional și local. Această claritate va contribui la gestionarea potențialelor suprapuneri de competențe și va asista coordonarea generală a activităților de management al riscurilor situațiilor de urgență și excepționale.

Acțiunile insuficiente de prevenire și consolidare a rezilienței țării în fața situațiilor de urgență și excepționale duc la efecte nefaste (pierderi de vieți omenești și pagube materiale considerabile), cu accent deosebit asupra celor mai vulnerabile categorii de populație, în special copiilor, persoanelor în etate, persoanelor cu dizabilități, grupurilor defavorizate ale populației.

Experiența statelor UE și altor state a dovedit că sursele investite în prevenire sunt de zeci de ori mai mici în raport cu costurile de recuperare și restabilire în urma calamităților naturale și a celor provocate de om. Consolidarea capacităților de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale la nivel de țară trebuie să devină unul din obiectivele prioritare de dezvoltare a domeniului și, în acest sens, în Planul de acțiuni au fost stabilite măsuri concrete.

Prevenirea eficientă a situațiilor excepționale și de urgență în Republica Moldova continuă să fie afectată de lipsa unor mecanisme și capacități sistemice bine dezvoltate. Conform evaluării intermediare a Programului 2022–2025, deși au fost elaborate și aprobate patru acte normative esențiale în perioada 2022–2023, multe măsuri de prevenire nu sunt implementate în practică din cauza lipsei de resurse și a unei coordonări interinstituționale deficitare și sunt caracteristice măsurilor de prevenire structurale specifice altor autorități publice.

Este de menționat că, IGSU desfășoară anual campanii tematice de prevenire a riscurilor aferente corespunzător sezonului, precum și de informare a populației. Printre acestea se numără campaniile de:

- a) minimizare a riscurilor de producere a cazurilor de explozii/incendii cauzate de exploatarea buteliilor cu gaz lichefiat și a instalațiilor de utilizare a gazelor naturale;
- b) prevenire a cazurilor de ardere a vegetației uscate;
- c) prevenire a situațiilor de urgență în perioada sărbătorilor de Paști;
- d) pregătire a instituțiilor de odihnă pentru perioada estivală;
- e) prevenire a înecurilor în perioada estivală;
- f) prevenire a incendiilor în instituțiile de învățământ la începutul noului an de studii;
- g) prevenire a intoxicațiilor în urma fermentării vinului;
- h) prevenire a riscurilor de producere a incendiilor și a cazurilor de intoxicare cu produse ale arderii în fondul locativ în perioada rece a anului;
- i) prevenire a înecurilor în perioada formării și menținerii podurilor de gheață.

Analiza campaniilor de prevenire promovate de către IGSU, desfășurate conform Programului de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2022–2025 este descrisă după cum urmează:

Datele pe compartimentul prevenirii cazurilor de incendii au fost agregate din mai multe campanii conexe și arată o corelație inversă între numărul de persoane instruite și numărul de persoane decedate ceea ce indică că, cu cât mai multe persoane sunt instruite în prevenirea incendiilor, cu atât numărul de decese tinde să scadă, iar rezultatele sunt vizibile în anul 2024 când instruirea a crescut substanțial, și decesele au scăzut semnificativ (Figura nr. 8).

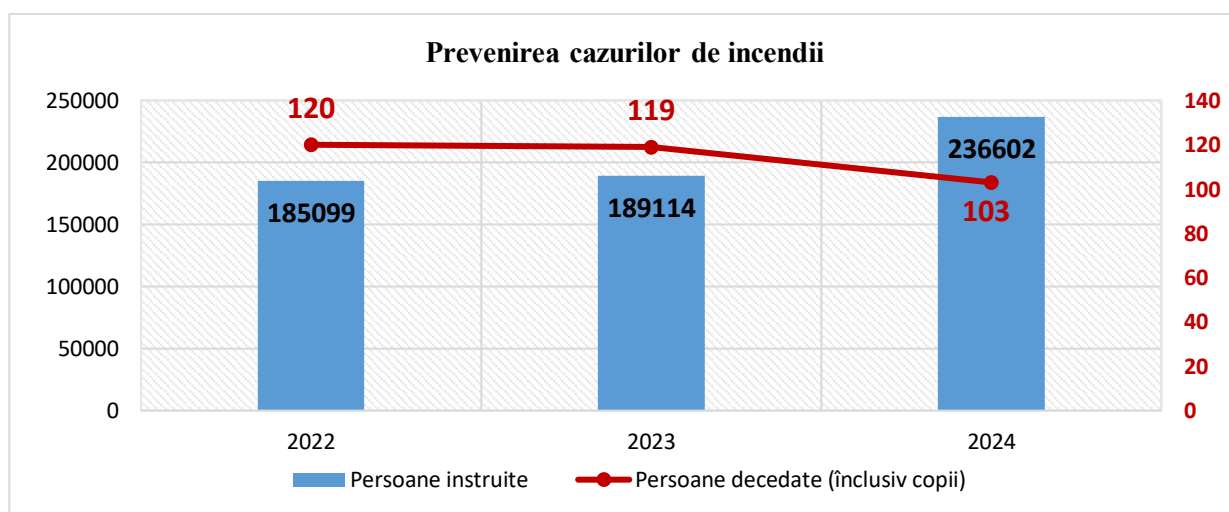

Figura nr. 8. Campaniile în care au fost instruite persoane privind riscul de producere a incendiilor

Analiza Figurii nr. 9 sugerează o relație de asemenea invers proporțională dintre persoanele instruite și numărul de intervenții (cu cât mai multe persoane sunt instruite, cu atât mai puține

incendii de vegetație au loc), iar rezultatul este unul pozitiv în care se observă eficiența campaniei de prevenire, ceea ce duce la scăderea presiunii asupra echipelor de intervenție.

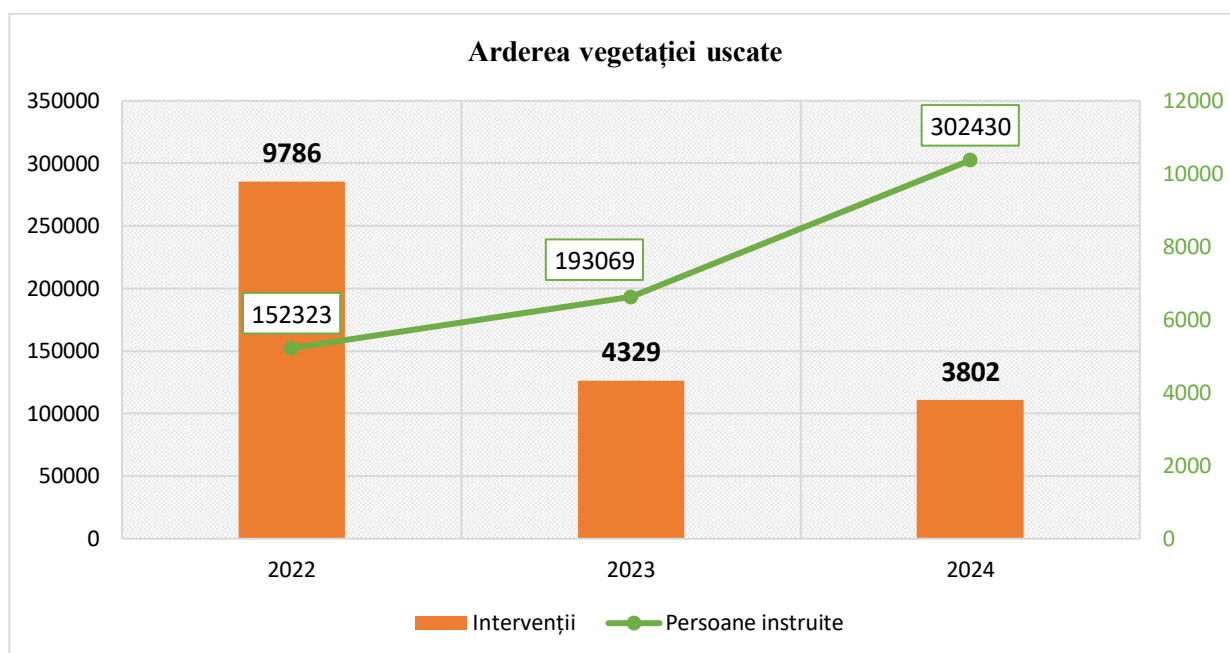

Figura nr. 9. Campania de prevenire privind arderea vegetației uscate

Analiza incendiilor la obiectele de cult indică un numărul de incendii mic (9 cazuri) și stabil în primii doi ani analizați cu o ușoară îmbunătățire în 2024, iar sporirea acțiunilor de instruire în 2024 a contribuit la reducerea numărului de incendii, chiar dacă efectul este modest (- 1 caz) (Figura 10).

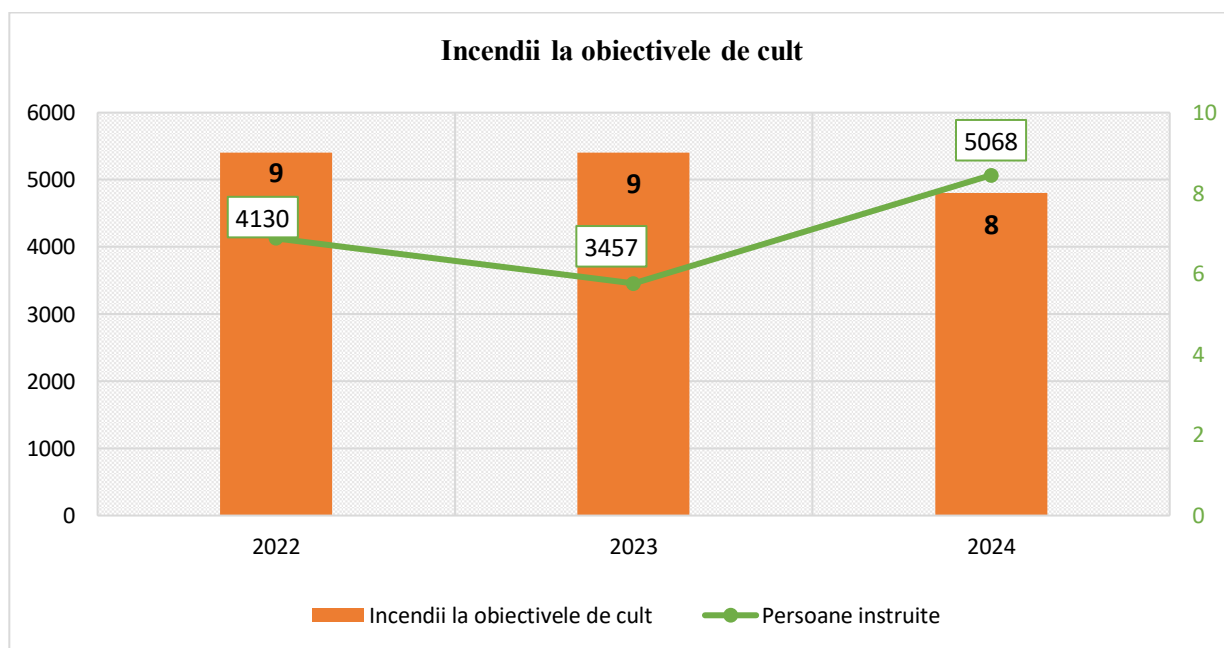

Figura nr. 10. Prevenire a situațiilor de urgență în perioada sărbătorilor de Paști

Campaniile de prevenire în rândul copiilor sunt esențiale, iar analiza datelor indică că înecul rămâne principala cauză a deceselor în rândul copiilor, urmat de incidente legate de incendii. Acest lucru sugerează că, deși instruirea generală a crescut, este nevoie de o focalizare mai mare pe prevenirea riscurilor acvatice (Figura nr. 11).

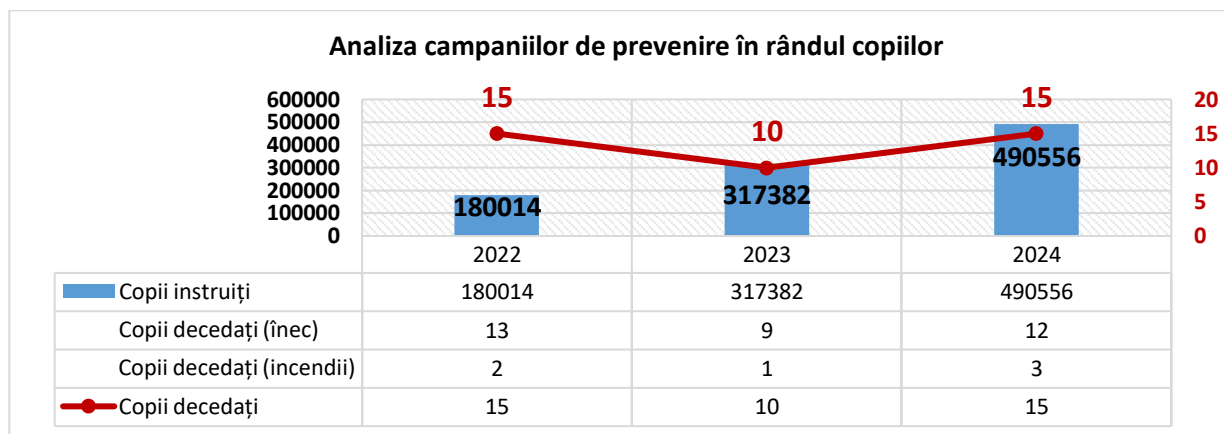

Figura nr. 11. Campanii de prevenire în rândul copiilor

Campania de minimizare a riscurilor de producere a cazurilor de explozii/incendii cauzate de exploatarea buteliilor cu gaz lichefiat și instalațiilor de utilizare a gazelor naturale.

Figura 12 oferă o imagine pozitivă asupra eficienței campaniilor de instruire în domeniul protecției civile, axate pe prevenirea accidentelor cauzate de explozii, în perioada 2022–2024. Creșterea constantă a numărului de persoane instruite, se datorează extinderii și consolidării acțiunilor de prevenire, iar reducerea deceselor la zero în 2023 și 2024, indică o corelare puternică între educație și prevenirea riscurilor. Menținerea și extinderea acestor programe este esențială pentru a preveni reapariția incidentelor.

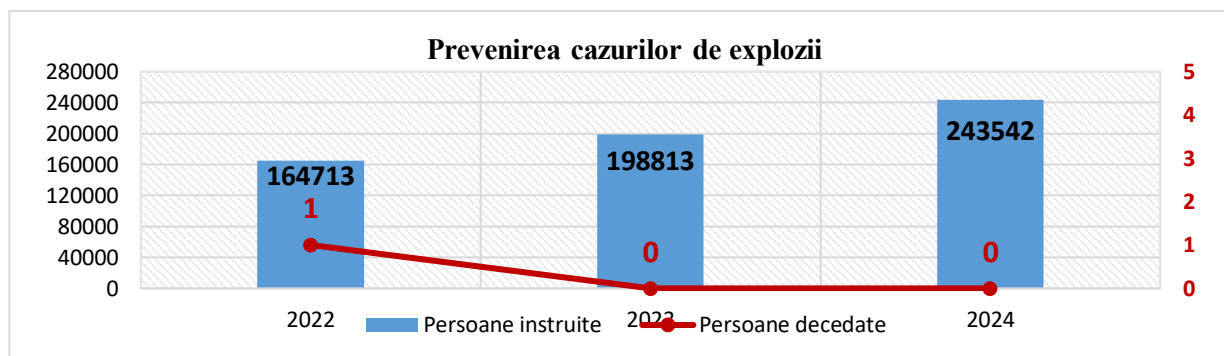

Figura nr. 12. Campania de minimizare a riscurilor de producere a cazurilor de explozii/incendii cauzate de exploatarea buteliilor cu gaz lichefiat și instalațiilor de utilizare a gazelor naturale.

Campaniile de prevenire a cazurilor de înec oferă o perspectivă îngrijorătoare asupra eficienței campaniilor de instruire în prevenirea înecurilor în perioada 2022–2024. Datele prevăd analiza campaniilor „Prevenire a înecurilor în perioada estivală” și „prevenire a înecurilor în perioada formării și menținerii podurilor de gheață” și stabilesc necesitatea de reorganizare a conceptului de prevenire prin implicarea unor tactici și metode noi, cum ar fi: instruirea prin simulări practice, materiale vizuale și adaptări pentru copii și adolescenți (Figura nr. 13).

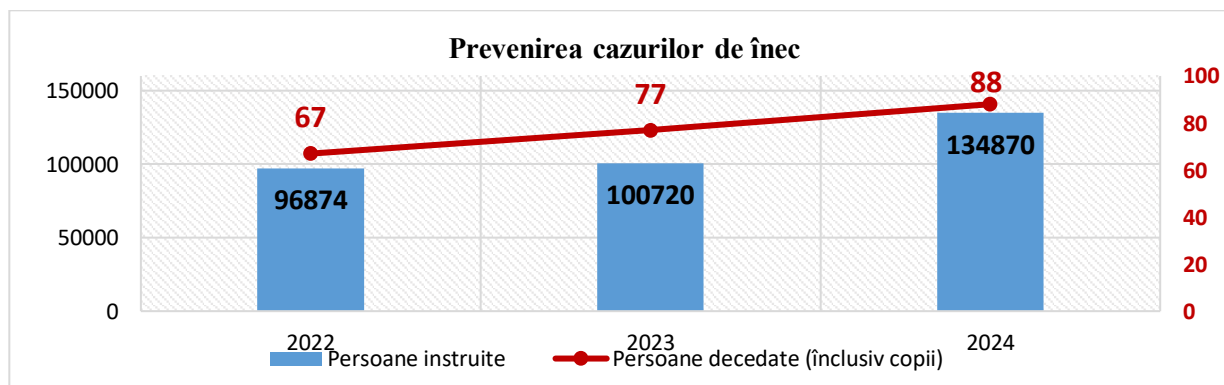

Figura nr. 13. Campania de prevenire a accidentelor în bazinele de apă (perioada estivală și iarnă)

Evaluarea campaniilor de prevenire a intoxicațiilor în urma fermentării vinului oferă o perspectivă asupra eficienței campaniilor de instruire în prevenirea accidentelor legate de acumularea de gaze toxice în timpul fermentării vinului, în perioada 2022–2024.

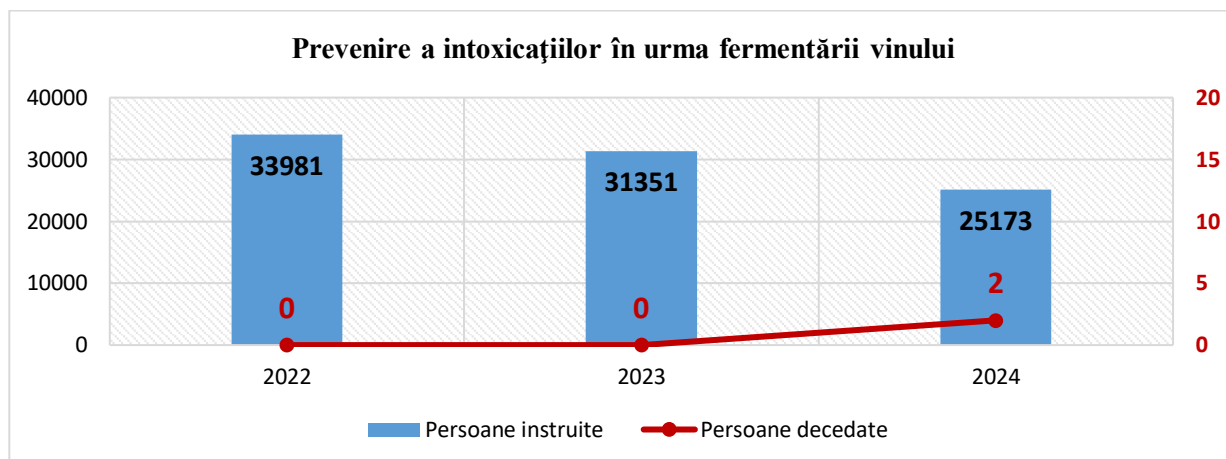

Figura nr. 14. Campania de prevenirea deceselor în urma fermentării vinului

Reducerea instruirii indică direct asupra faptului necesarului de informare a populației despre riscurile de fermentare a vinului raportată la tendințele direct proporționale din grafic.

Astfel, campaniile privind arderea vegetației uscate și prevenirea exploziilor sunt exemple clare de succes care au condus la o scădere consistentă a intervențiilor sau chiar eliminarea completă a deceselor ca urmare a creșterii semnificative a instruirii populației. Incendiile la obiectivele de cult au rămas la un nivel scăzut și stabil, iar intensificarea instruirii în 2024 a condus la o ușoară reducere a incidentelor.

Campaniile de informare destinate copiilor indică o tendință pozitivă, dar lentă: nivelul de instruire a crescut, iar numărul deceselor a înregistrat o scădere moderată. Totuși, un domeniu critic cu eficiență scăzută rămâne prevenirea înecurilor — în ciuda intensificării instruirii, numărul deceselor continuă să crească, menținând o relație direct proporțională. Acest lucru sugerează că metodele actuale de instruire nu sunt eficiente sau nu ajung la publicul vulnerabil. Tot aici se stabilește, că intoxicațiile din fermentarea vinului au reapărut în 2024, după doi ani fără incidente, în contextul unei scăderi a instruirii reapar, ceea ce denotă despre faptul că dacă aplici măsura de „a nu a face nimic” în materie de prevenire, impactul negativ reapar.

Stațiile de salvare amplasate strategic în zonele frecventate (plaje, lacuri, râuri) permit intervenții rapide în caz de pericol, crescând semnificativ șansele de supraviețuire, și au un rol important în prevenirea cazurilor de înec. Pe teritoriul Republicii Moldova sunt 19 stații de salvare pe apă ce aparțin autorităților publice locale, care au menirea de a reduce riscul la înec, iar intensificarea activităților de instruire și pregătire a angajaților acestor stații, poate avea un impact asupra reducerii cazurilor de înec și drept măsură complementară campaniilor de prevenire.

Măsurile structurale de prevenire sunt acțiuni fizice, tehnice și inginerești menite să reducă riscul de producere a situațiilor de urgență și excepționale, să limiteze impactul acestora asupra vieții, bunurilor și mediului. În contextul protecției civile, ele completează măsurile educaționale și organizatorice. Măsurile nestructurale aparțin instituțiilor deținătoare de risc și nu pot fi implementate de IGSU.

Republica Moldova nu dispune de un sistem coerent și eficient de prevenire a situațiilor excepționale. Măsurile implementate de IGSU demonstrează că educația și instruirea populației reduc riscul și pierderile, însă lipsa unei culturi naționale a prevenirii și insuficiența resurselor financiare limitează impactul acestora. Managementul riscurilor trebuie consolidat printr-o abordare normativă clară, definirea instituțiilor-lider și a responsabilităților, introducerea mecanismelor de finanțare la nivel național și local și integrarea măsurilor preventive în politicile de dezvoltare.

Analiza rezultatelor campaniilor de informare arată o corelare inversă între nivelul de instruire și numărul victimelor, ceea ce confirmă eficiența educației preventive. Exemplele din

statele UE arată că resursele investite în prevenire sunt de zeci de ori mai mici decât costurile de recuperare. Experiența anilor 2022–2024 demonstrează că, în domenii unde instruirea populației a fost consolidată (ex. exploatarea buteliilor de gaz, prevenirea incendiilor), numărul victimelor a scăzut până la eliminarea deceselor, în timp ce în domenii unde instruirea a stagnat numărul victimelor a rămas ridicat sau chiar a crescut.

Dacă nu vor fi adoptate politici integrate și finanțări stabile pentru prevenire, Republica Moldova va continua să înregistreze pierderi de vieți omenești și pagube materiale majore. Comunitățile vor rămâne vulnerabile, iar presiunea asupra fondurilor de intervenție ale statului va crește. În lipsa unei norme generale de management al riscurilor și a unei implicări multisectoriale, nivelul de reziliență națională va rămâne scăzut, iar decalajul față de standardele Uniunii Europene în materie de reducere a riscurilor de dezastre se va accentua.

Voluntariatul slab dezvoltat în domeniul situațiilor de urgență și excepționale

Voluntariatul în Republica Moldova, deși recunoscut la nivel internațional ca un pilon esențial al rezilienței comunitare, rămâne marginal și insuficient dezvoltat la nivel sistemic. În lipsa unui cadru normativ clar și a unei politici naționale dedicate, voluntariatul nu este integrat în arhitectura instituțională a protecției civile, iar implicarea cetățenilor în prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență se realizează preponderent prin inițiative punctuale, cu impact limitat și ne sustenabil. Printre cauzele principale se numără nivelul redus de conștientizare și popularizare a importanței activităților de voluntariat, implicarea scăzută a organizațiilor societății civile, reticența și lipsa de cooperare a unor autorități publice locale, lipsa infrastructurii și a resurselor umane dedicate, absența unui mecanism funcțional de recrutare, formare și coordonare a voluntarilor și, nu în ultimul rând, lipsa unor facilități, beneficii și înlesniri care să motiveze implicarea. Pe lângă aceste deficiențe structurale, voluntariatul a fost marginalizat și prin lipsa unui cadru normativ clar care să reglementeze implicarea voluntarilor în activitățile de protecție civilă și apărare împotriva incendiilor.

Astfel, în scopul dezvoltării acestui domeniu la nivel național, în perioada anilor 2010 – 2012, au fost desfășurate un șir de măsuri și analize menite pentru identificarea soluțiilor optime de consolidare și îmbunătățire a nivelului de răspuns la situații de urgență, în deosebi în localitățile îndepărtate față de unitățile de pompieri. Drept urmare, în anul 2013 a fost aprobat Programul de consolidare a serviciului salvatori și pompieri în localitățile rurale pentru perioada 2013–2020, prin Hotărârea Guvernului nr. 202/2013, care a inițiat procesul de creare a posturilor teritoriale de salvatori și pompieri pe teritoriul țării.

De la lansarea Programului, au fost create și demarate 80 de posturi teritoriale de salvatori și pompieri, dintre care 60 cu salarizare și doar 20 pe bază de voluntariat, asigurând răspunsul în situații de urgență în circa 300 localități din țară. Primul post de pompieri voluntari a fost deschis la sfârșitul anului 2015, în localitatea Terebna, raionul Edineț.

În anul 2022, din numărul total de 10.048 de misiuni de serviciu ale echipelor de salvatori, la 2.384 au participat posturile teritoriale de salvatori și pompieri (Figura nr. 15).

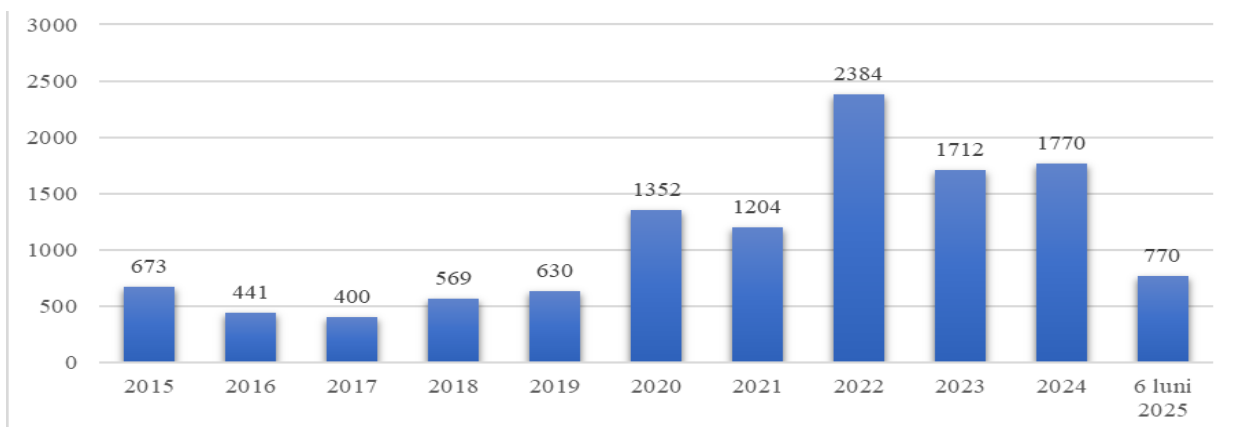

Figura nr. 15. Numărul de intervenții desfășurate de către Posturile de pompieri și salvatori voluntari (salarizați și nesalarizați)

Posturile voluntare au contribuit la 620 de intervenții, reducând semnificativ timpul de răspuns și asigurând prima intervenție până la sosirea echipelor profesionale. (Figura nr. 16).

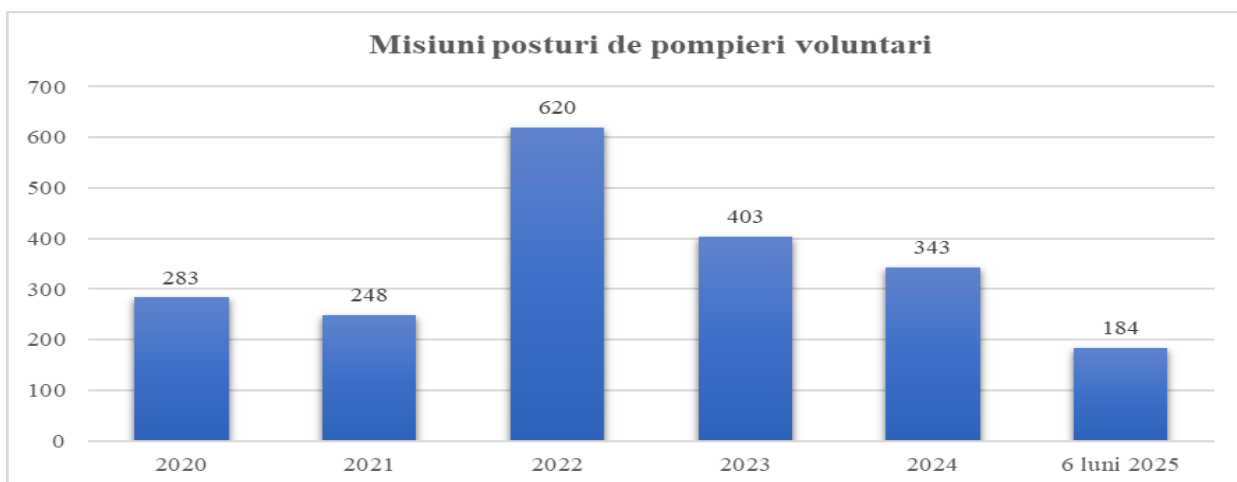

Figura nr. 16. Numărul de intervenții desfășurate de către Posturile de pompieri voluntari și salvatori voluntari nesalarizați

În prezent, cele 20 de posturi de voluntari includ peste 350 de persoane implicate activ în gestionarea situațiilor de urgență la nivel comunitar.

Conform prevederilor Legii nr. 267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor, Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, cât și prezentului Programului sus numit, crearea și gestionarea posturilor teritoriale de salvatori și pompieri se organizează la decizia autorității deliberative și reprezentative ale autorităților administrației publice locale, în conlucrare și cu sprijinul IGSU.

Pe parcursul Programului au avut loc mai multe inițiative, cât și desfășurate proiecte de promovare a voluntariatului în situații de urgență și excepționale, iar unul dintre acestea fiind proiectul „Promovarea măsurilor de reducere a riscurilor climatice și de dezastre în sectoarele apei și protecției civile pentru sporirea rezilienței localităților rurale“, proiect susținut de Agenția pentru Dezvoltare din Austria (ADA) și implementat de către Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) din Republica Moldova, în parteneriat cu IGSU și Agenția Apele Moldovei. În urma implementării proiectului, în patru localități rurale au fost construite și demarată activitatea a posturilor de pompieri și salvatori voluntari.

Un alt proiect important pentru consolidarea și implementarea voluntariatului în domeniul situațiilor de urgență este proiectul pilot „Consolidarea sistemului de protecție civilă în Republica Moldova“, desfășurat în perioada 2022–2024, în cooperare cu Reprezentanța Fundației „Fundacja Solidarności Międzynarodowej” în Republica Moldova (în continuare – Solidarity Fund PL în Moldova) – organizație cu sediul în Polonia, dedicată sprijinirii dezvoltării democratice și consolidării societății civile în Europa de Est și alte regiuni.

În acest sens, a fost semnat Acordul de colaborare între IGSU și Solidarity Fund PL în Moldova axat pe evaluarea cadrului de reglementare și a experienței actuale de funcționare a posturilor teritoriale de salvatori și pompieri, inclusiv capacități tehnico-materiale și umane, în vederea livrării de soluții și testării acestora cu scopul de a proiecta standarde de urmat. Tot în cadrul proiectului, a fost construit un post teritorial de salvatori și pompieri voluntari în satul Zubrești, mun. Strășeni, precum și instruiți 250 voluntari activi.

În prezent, se află în desfășurare Proiectul “EU4 Moldova Reziliență – stat sigur, comunități reziliente”, coordonat de asemenea de către Solidarity Fund PL în Moldova, unde una din componentele acestuia este construirea și dotarea unităților noi de pompieri voluntari, precum și reparația unităților vechi. Termenul pentru implementarea acestei componente este luna noiembrie 2025, iar până atunci urmează să fie construite și date în exploatare 10 posturi noi de salvatori și pompieri voluntari. Tot aici, urmează să fie acordat suport financiar pentru reparația a 10 posturi de pompieri voluntari existente și active, dar fără condiții normale de lucru.

Cu toate acestea, numărul posturilor și al personalului voluntar rămâne semnificativ inferior față de alte state europene. Este de menționat problematica cu care se confruntă posturile teritoriale care activează pe bază de salariați civili, unde organizarea și menținerea activă este mult mai dificilă comparativ cu posturile voluntare, și anume insuficiența surselor financiare necesare la remunerarea personalului, dar și întreținerea sediilor, tehnicii, etc. Prin urmare, problema lipsei financiare duce în tot mai multe cazuri la sistarea activității acestor posturi.

În consecință, din cele 60 posturi teritoriale cu salariați civili, 15 au fost nevoite să-și sisteze activitatea pe o perioadă nedeterminată, precum Borceac din raionul Cahul, Bulboaca din raionul Anenii Noi, Ciuciuleni din raionul Hîncești, Dubăsarii Vechi din raionul Criuleni, Djoltai din UTA Găgăuzia (Comrat), Ghetlova din raionul Orhei, Cuizăuca și Ignăței din raionul Rezina, Căinari Vechi din raionul Sorocea, Taraclia din raionul Căușeni, Drășănești din raionul Sîngerei, Mihăileni din raionul Rîșcani, Tocuz din raionul Căușeni.

Pe lângă aspectul financiar, dezvoltarea cu pași lenți a voluntariatului în situații de urgență și excepționale la nivel național se datorează următoarelor circumstanțe:

- a) nivel redus de conștientizare, informare și popularizare a activităților de voluntariat;
- b) implicarea insuficientă a sectorului asociativ;
- c) reticența și lipsa de cooperare din partea autorităților administrației publice locale;
- d) insuficiența de resurse umane și infrastructură corespunzătoare;
- e) lipsa unui mecanism de recrutare, formare și coordonare a voluntarilor;
- f) lipsa facilităților, înlesnirilor și beneficiilor pentru voluntari.

În concluzie, menționăm că voluntariatul în situații de urgență și excepționale nu este dezvoltat ca parte integrantă a sistemului național de protecție civilă. Deși există inițiative punctuale, acestea nu au fost susținute de o viziune strategică și un cadru normativ consolidat. În lipsa stimulentei, a programelor de formare și a implicării active a autorităților locale, voluntariatul nu poate să asigure un suport consistent în prevenire și răspuns. Această lacună contribuie la menținerea vulnerabilităților comunităților, în special a celor rurale.

În acest sens, este necesară elaborarea cadrului normativ privind dezvoltarea voluntariatului în domeniul protecției civile, inclusiv apărării împotriva incendiilor, care va prevedea modalitatea de antrenare a voluntarilor în procesul de prevenire și lichidare a consecințelor situațiilor de urgență și excepționale.

Experiențele anterioare arată că, atunci când există investiții în dezvoltarea posturilor voluntare, acestea au un impact pozitiv semnificativ, reducând timpul de răspuns și numărul victimelor. Exemple precum posturile create cu suportul PNUD și al Solidarity Fund PL confirmă faptul că implicarea voluntarilor, dacă este bine coordonată și sprijinită financiar, are rezultate măsurabile. Totodată, experiența statelor europene demonstrează că voluntariatul este o resursă-cheie în consolidarea rezilienței comunitare, iar investițiile în acest domeniu reduc considerabil presiunea asupra serviciilor profesionale.

Dacă voluntariatul va continua să se dezvolte lent și fragmentar, numărul posturilor voluntare de salvatori și pompieri, cât și al voluntarilor va rămâne scăzut, iar impactul acestora marginal. Comunitățile vor depinde în continuare aproape exclusiv de unitățile profesionale de intervenție, cu timpi mari de răspuns, în special în localitățile îndepărtate. Situația actuală poate genera o vulnerabilitate sporită la dezastre, pierderi de vieți omenești și pagube materiale, menținând decalajul față de practicile europene. În lipsa unui cadru normativ clar și a unui mecanism de stimulare, voluntariatul în domeniul situațiilor de urgență va rămâne o resursă insuficient valorificată.

Infrastructura insuficient dezvoltată pentru pregătirea și formarea angajaților IGSU

Infrastructura de pregătire și formare a angajaților IGSU este insuficient dezvoltată și nu răspunde pe deplin necesităților operaționale și standardelor moderne de instruire. Deși în perioada 2020–2023 au fost implementate mai multe proiecte europene care au contribuit la modernizarea parțială a Centrului Republican de Instruire, lipsa poligoanelor de instruire, simulatoarele, dotările logistice și condițiile de cazare limitează calitatea pregătirii profesionale continue a salvatorilor și pompierilor.

Această situație este determinată de:

- caracterul punctual și fragmentat al investițiilor realizate până în prezent;
- lipsa unei viziuni integrate și pe termen lung pentru dezvoltarea infrastructurii educaționale dedicate situațiilor de urgență;
- insuficiența resurselor financiare interne pentru dotarea completă cu echipamente specializate, autospeciale și simulatoare;
- absența unor mecanisme durabile de întreținere și modernizare a infrastructurii existente.

Consecința directă o constituie nivelul inegal și incomplet de pregătire a angajaților IGSU, ceea ce afectează capacitatea operațională a instituției. În lipsa unor poligoane moderne și a unor mijloace de instruire digitală avansată, pregătirea rămâne preponderent teoretică și parțial practică, ceea ce limitează timpii de reacție, reduce eficiența intervențiilor și menține Republica Moldova sub standardele europene în materie de protecție civilă. Această insuficiență infrastructurală perpetuează vulnerabilitatea populației și sporește riscurile asociate situațiilor de urgență și excepționale.

Consolidarea infrastructurii de pregătire reprezintă o prioritate strategică pentru IGSU, întrucât calitatea instruirii determină capacitatea de intervenție și, implicit, nivelul de siguranță al populației. Deși proiectele europene implementate între 2020–2023 (IPPEA, programul de reacție rapidă și cel de dezvoltare a comunicațiilor TIC) au adus o dinamică pozitivă, impactul lor rămâne parțial, iar lipsurile majore de infrastructură demonstrează că Republica Moldova are nevoie de o viziune integrată pe termen lung în domeniul pregătirii personalului.

Experiența proiectelor finanțate de Uniunea Europeană arată că investițiile în infrastructura educațională și dotarea logistică sporesc semnificativ calitatea instruirii. Crearea modulelor moderne pentru decidenți, acordarea primului ajutor și instruirea bazată pe TIC a demonstrat eficiență și a crescut nivelul de pregătire al participanților.

Dacă infrastructura de pregătire nu va fi dezvoltată prin investiții suplimentare și prin integrarea unei platforme digitale de instruire continuă, nivelul de pregătire al personalului IGSU va rămâne inegal și insuficient. Capacitatea operațională va fi afectată, iar timpii de reacție și eficiența intervențiilor în situații excepționale vor continua să fie limitați.

Lipsa unui sistem național de avertizare publică eficient în situații de urgență și excepționale

În prezent, capacitatea de pregătire a autorităților publice de toate nivelurile sunt diminuate din cauza lipsei unui sistem național de avertizare publică, care să asigure informarea și modul corect de acțiune a populației amenințate de pericolul sau producerea situațiilor de urgență și excepționale. Serviciile de specialitate sunt limitate în capacitățile lor de a informa și de a avertiza populația cu privire la riscurile și efectele care pot surveni ca urmare a declanșării acestora.

Această deficiență este determinată de:

- absența unui cadru normativ și instituțional consolidat pentru avertizarea populației;
- lipsa investițiilor durabile în infrastructuri digitale și în tehnologii moderne de comunicare;
- abordări reactive, fără integrarea sistemelor europene și a tehnologiilor emergente (Cell Broadcast, aplicații mobile, IoT, inteligență artificială).

În contextul actual al provocărilor globale și regionale multiple, implementarea unui sistem modern de avertizare publică reprezintă o prioritate strategică pentru Republica Moldova. Iar, odată cu creșterea semnificativă a utilizării tehnologiilor mobile, autoritățile din întreaga lume au recunoscut potențialul acestora în gestionarea situațiilor de urgență. În Republica Moldova, rata ridicată de penetrare a telefoanelor mobile și a internetului mobil oferă oportunități semnificative pentru dezvoltarea unui sistem modern de avertizare publică bazat pe comunicațiile mobile.

Necesitatea unui astfel de sistem este amplificată de creșterea frecvenței și intensității fenomenelor meteorologice extreme, consecința directă a schimbărilor climatice, precum și de riscurile tehnogene tot mai pregnante în era digitală.

Conform Raportului Peer Review pentru Republica Moldova, elaborat de Direcția Generală pentru Protecție Civilă Europeană și Operațiuni de Ajutor Umanitar a Comisiei Europene în 2023,

se subliniază necesitatea implementării unui sistem național de avertizare publică capabil să difuzeze mesaje de avertizare în timp real și cu maximă eficiență.

Totodată, statutul de țară candidată la aderarea la UE, obligă Republica Moldova de a se alinia la standardele europene în domeniul siguranței publice, inclusiv la prevederile Directivei (UE) 2018/1972 privind Codul European al Comunicațiilor Electronice, transpusă parțial prin Legea comunicațiilor electronice nr.72/2025. Această directivă impune țărilor membre implementarea unor sisteme eficiente de avertizare a populației prin intermediul rețelelor de telecomunicații mobile.

Un sistem de avertizare publică modern va permite autorităților să transmită mesaje de avertizare rapide și precise către populația aflată în zone de risc, contribuind semnificativ la reducerea impactului situațiilor de urgență asupra vieții și bunurilor cetățenilor.

Experiența pozitivă a sistemelor similare de avertizare implementate în țările membre UE demonstrează eficacitatea și beneficiile unui astfel de sistem modern de avertizare.

Arhitectura modulară și scalabilă a sistemului, aliniată la standardele europene, creează premise solide pentru integrarea viitoarelor tehnologii emergente precum inteligența artificială și IoT (Internet of Things - concept care descrie rețeaua de dispozitive fizice și alte obiecte încorporate cu senzori, software și tehnologie de conectare, permițându-le să colecteze și să schimbe date), asigurând totodată interoperabilitatea cu sisteme similare din țările din regiune.

Totodată, perspectiva interconectării viitorului Sistem de avertizare publică cu sistemele de avertizare timpurie din gestiunea autorităților care monitorizează sursele de risc va transforma avertizarea publică dintr-un proces reactiv în unul pro-activ și inteligent cu impact direct asupra siguranței populației prin reducerea timpului dintre detectarea pericolului și informarea populației, optimizarea resurselor, creșterea acurateței mesajelor și minimizarea erorilor umane.

Astfel, implementarea sistemului de avertizare publică urmărește o serie de obiective strategice esențiale pentru protejarea vieților omenești, reducerea pagubelor materiale și creșterea rezilienței naționale în fața dezastrelor și în același timp ar demonstra inclusiv angajamentul Republicii Moldova în domeniul siguranței publice și pregătirea sa pentru a răspunde provocărilor secolului XXI, în domeniul protecției civile.

Ministerul Afacerilor Interne, prin implementarea prezentului Program, își propune crearea unui sistem de avertizare publică modern și fiabil, care să asigure un grad înalt de siguranță și performanță, și care să tindă spre o rată de acoperire de 80 % a populației, utilizând în acesta toate mediile și tehnologiile disponibile (rețele de comunicații mobile, radiodifuziune și TV, sirene electronice, etc.).

În acest sens, pe parcursul anului 2024, ISGU în cadrul proiectului „MD-ALERT-STUDY”, finanțat de UE, a elaborat Studiul de fezabilitate și documentația conexă pentru implementarea în Republica Moldova a Sistemului de avertizare publică „MD-ALERT”, un sistem conform standardelor UE, similar celor implementate în țările membre UE. Astfel, datorită proiectului „MD-ALERT-STUDY”, pentru prima dată, Republica Moldova dispune de un studiu de fezabilitate cuprinzător, care definește o cale realistă și aplicabilă pentru instituirea unui sistem național de avertizare publică. Totodată, acest proiect a acoperit un gol instituțional major, oferind autorităților instrumentele și înțelegerea necesară pentru a avansa către implementare. Acum, Republica Moldova are un studiu de fezabilitate validat, o estimare de costuri, un cadru tehnic și operațional definit și o foaie de parcurs clară pentru implementare.

Soluția optimă identificată pentru sistemul „MD-ALERT” se bazează pe o platformă integrată, care permite diseminarea mesajelor de avertizare simultan prin mai multe canale (Cell Broadcast, aplicație mobilă de avertizare, sirene electronice/digitale, TV și radiodifuziune). Această platformă este una modulară și scalabilă fapt ce va permite adăugarea treptată a canalelor de avertizare, începând cu unul sau două de bază, care vor fi complementate ulterior cu altele în funcție de sursele financiare disponibile în acest scop, astfel asigurând o acoperire și o incluziune maximă a teritoriului și a populației țării.

Implementarea Sistemului de avertizare publică MD-ALERT este planificată pentru perioada 2026 – 2027 și se va efectua prin intermediul Proiectului de susținere a managementului

riscurilor de dezastre și rezilienței Republicii Moldova, care se realizează în baza Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (Legea nr. 67/2025).

Este necesar de menționat că, suma alocată/disponibilă pentru această etapă (5 mil. \$ SUA), va permite implementarea sistemului cu funcționalul și canalele de avertizare de bază (Cell Broadcast și aplicația mobilă de avertizare).

Tabel nr. 1: Accesul la sistemul de avertizare publică și satisfacția utilizatorilor
(indicatori din Proiectul de susținere a managementului riscurilor de dezastre și rezilienței Republicii Moldova)

Indicatori intermediari	Unitate de măsură	Valoare de referință (septembrie 2024)	Țintă (până în septembrie 2029)
Ponderea beneficiarilor care utilizează noul sistem de avertizare publică pe telefon mobil (multi-hazard) și raportează satisfacție	Procent (%)	0	80
Numărul de femei care au acces și utilizează noul sistem de avertizare publică	Număr (#)	0	750.000

Totodată, implementarea acestui sistem trebuie să fie însoțită de elaborarea și aprobarea unui cadru normativ cuprinzător, care să definească explicit rolurile și responsabilitățile tuturor entităților implicate, stabilind totodată fundamentul pentru dezvoltarea procedurilor standard de operare și a ghidurilor privind gestionarea și transmiterea avertizărilor

Astfel, lipsa unui sistem național de avertizare publică eficient expune în mod direct populația Republicii Moldova la riscuri majore în cazul producerii situațiilor de urgență și excepționale, limitând capacitatea autorităților de a asigura un răspuns rapid, coordonat și bine informat. În contextul creșterii frecvenței fenomenelor extreme, al exigențelor europene și al angajamentelor asumate ca stat candidat pentru aderarea la UE, implementarea sistemului de avertizare publică „MD-ALERT” devine o necesitate strategică.

Experiența pozitivă a statelor europene demonstrează că investițiile în avertizarea publică salvează vieți și reduc pierderile materiale. În plus, evoluția tehnologiilor mobile și gradul ridicat de utilizare a acestora în Republica Moldova reprezintă o oportunitate unică pentru integrarea unor soluții eficiente și accesibile populației.

Dacă sistemul „MD-ALERT” nu va fi implementat în perioada planificată 2026–2027, Republica Moldova va rămâne dependentă de mijloacele tradiționale și ineficiente de avertizare, ceea ce va continua să expună populația la riscuri mari și la pierderi semnificative. În lipsa unei platforme integrate și a interoperabilității cu sistemele europene, decalajul față de standardele UE va persista, iar încrederea cetățenilor în instituțiile responsabile de protecția civilă va fi afectată. În schimb, aplicarea planului existent, sprijinit de finanțarea internațională și de alinierea la Directiva (UE) 2018/1972 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice (reformare), va permite atingerea unui grad de acoperire de 80% a populației și va transforma avertizarea publică dintr-un proces reactiv într-unul proactiv și inteligent, reducând impactul dezastrelor asupra comunităților.

Degradarea continuă a parcului de autospeciale al IGSU din cauza finanțării insuficiente și a lipsei unei strategii coerente de modernizare

Parcul de autospeciale al IGSU se află într-o stare avansată de degradare, ceea ce compromite în mod direct capacitatea instituției de a răspunde prompt și eficient la situațiile de urgență. În prezent, mai puțin de 10% dintre autospecialele de bază se încadrează în termenele de

exploatare stabilite prin norme guvernamentale, iar durata medie de utilizare depășește cu mult limitele admise, ajungând la aproximativ 30–40 de ani. Durata medie de utilizare a autospecialelor de bază ale IGSU constituie în prezent 29,7 de ani (Figura nr. 17).

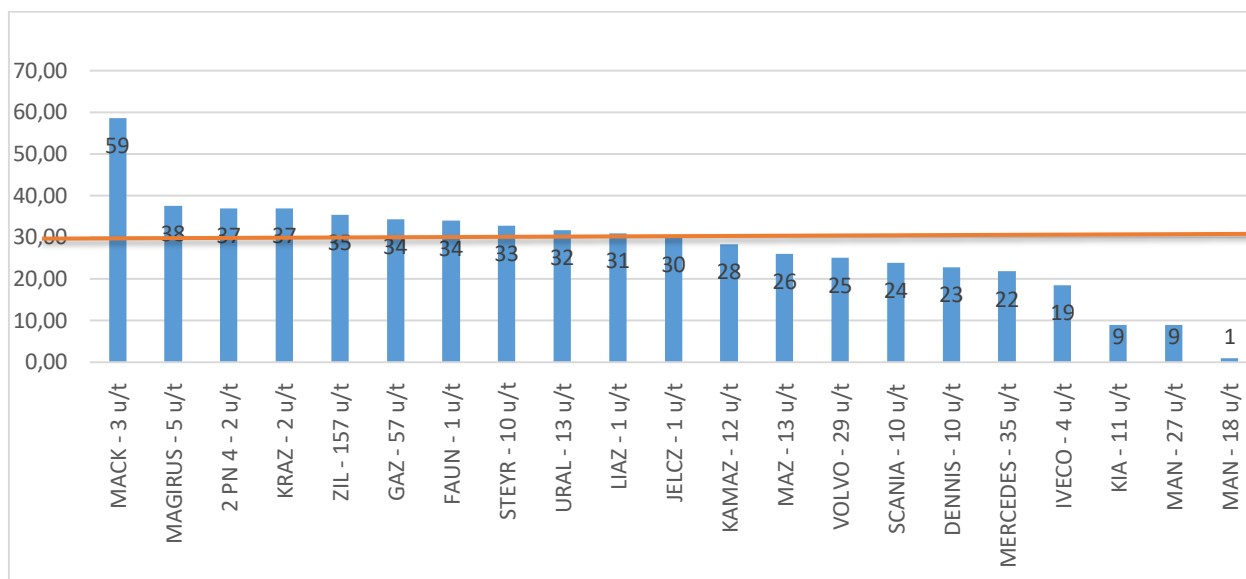

Figura nr. 17. Disponibilul de autospeciale de intervenție al IGSU al MAI

Această situație este determinată de:

- finanțarea insuficientă și lipsa unei strategii naționale coerente de modernizare și înnoire a parcului de autospeciale;
- dependența de donații externe și proiecte punctuale, care au generat o flotă eterogenă, cu dotări neuniforme și incompatibile;
- absența unei planificări pe termen lung pentru standardizarea echipamentelor și alocarea constantă a resurselor bugetare;
- infrastructura rutieră deficitară și amplasarea neuniformă a unităților de pompieri și salvatori, care agravează timpii de răspuns.

Autospecialele de intervenție din dotarea IGSU constituie în proporție de 43 %, tehnică moștenită din fosta URSS, 36 % provin din donații oferite de către asociațiile de pompieri voluntari de peste hotare, 7 % din proiecte, 7% din subdiviziunile MAI, 7% din bugetul de stat (2006-2025). Din numărul total de autospeciale, doar 14 % sunt cu termen de exploatare valabil (Figura nr.18).

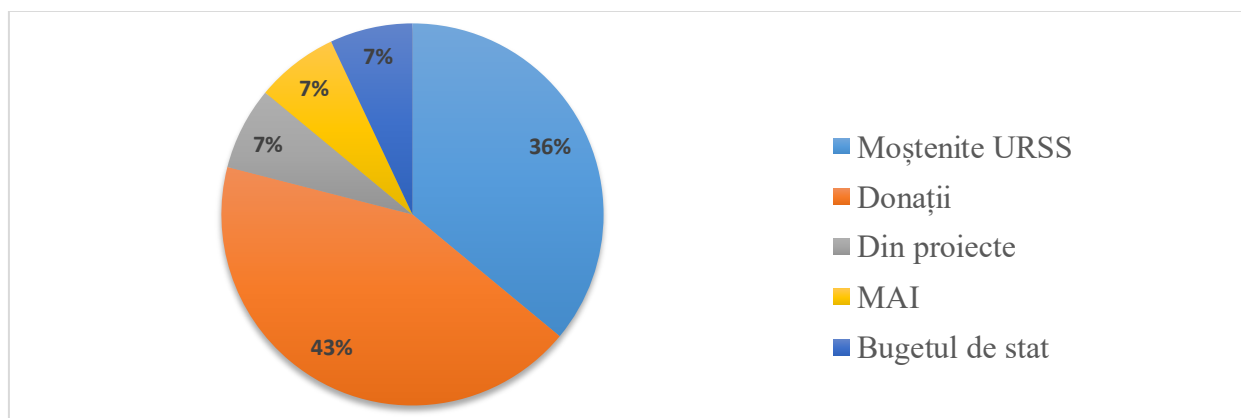

Figura nr. 18. Originea autospecialelor din dotarea IGSU

În parcul auto al IGSU se înregistrează 672 unități tehnice și doar 258 reprezintă autospeciale de bază, destinate exclusiv intervențiilor în situații de urgență și excepționale, dintre care mai puțin de 10 % corespund termenelor de exploatare, conform Hotărârii Guvernului nr. 941/2020 „Cu privire la aprobarea Catalogului mijloacelor fixe”.

Cu toate că numărul unităților de transport din gestiunea IGSU pare a fi unul substanțial, această impresie este redusă de minim doi factori: vârsta autospecialelor și gradul de dotare. Astfel, în conformitate cu normele aprobate de Guvern (HG nr.941/2020), durata de funcționare utilă a unei autospeciale este de 5-8 ani.

În anul 2023, au fost înregistrate 458 cazuri de scoatere din servanul de luptă a tehnicii din dotare, dintre care 267 din cauza defecțiunilor produse pe parcursul serviciului, 57 cazuri pentru efectuarea lucrărilor de reparație planificate, 42 – din cauza defecțiunilor produse în timpul acțiunilor de intervenție și 60 cazuri din motivul defecțiunilor produse în timpul deplasării spre/de la intervenție.

În anul 2024, au fost înregistrate 484 cazuri de scoatere din servanul de luptă a tehnicii din dotare, dintre care 316 din cauza defecțiunilor produse, iar 79 pentru deservirea unităților tehnice. Defecțiunile produse au avut loc: parcursul serviciului – 222; din motivul defecțiunilor produse în timpul deplasării spre/de la intervenții - 66; în timpul intervențiilor – 28.

Luând în considerare aceste date se constată că aproximativ 30% din totalul defecțiunilor înregistrate la autospecialele de intervenție ale IGSU survin în timpul deplasării către sau de la locul misiunii, precum și pe parcursul desfășurării intervențiilor operative, ceea ce generează riscuri semnificative privind eficiența și siguranța intervențiilor. Astfel de defecțiuni pot duce la întârzieri critice în acordarea ajutorului, pot compromite integritatea echipajelor implicate și pot afecta capacitatea de reacție în situații de urgență, punând în pericol vieți omenești și agravând pagubele materiale.

Acest aspect este influențat de vârsta medie a acestora, care, în timp ce trece, devine tot mai înaintată.

Datele statistice privind cazurile de defectare a tehnicii din dotare pe parcursul anilor 2020 - 2024 sunt prezentate în figura nr. 19.

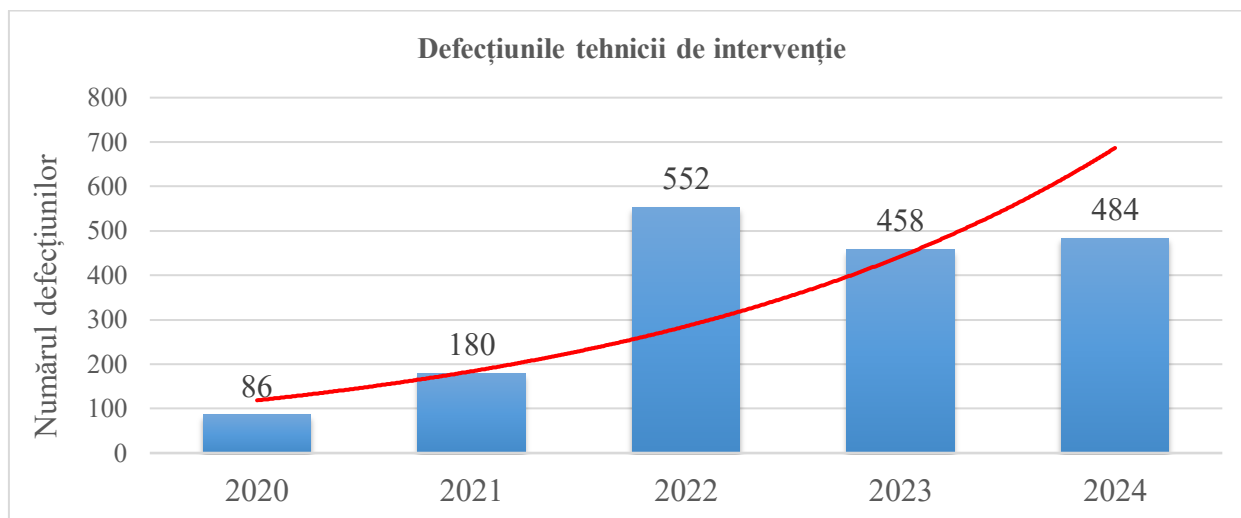
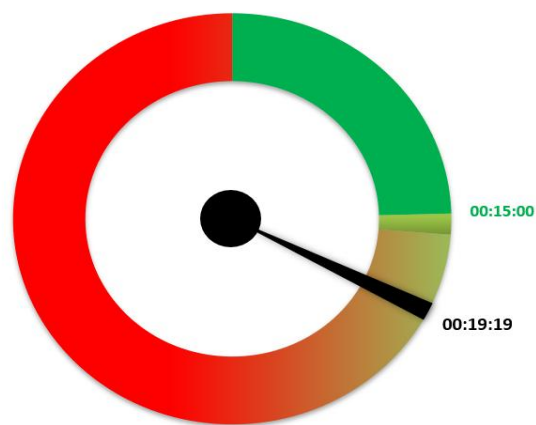

Figura nr. 19. Defecțiunile tehnicii de intervenție

De asemenea, dat fiind faptul că donațiile privind achiziționarea autospecialelor provin din diverse surse, autospecialele sunt de modele diferite, având dotări, conexiuni și racorduri neuniforme și incompatibile. Acest fapt cauzează impedimente în desfășurarea intervențiilor generate de neconformitățile echipamentelor și accesoriilor, mai ales în cazul intervențiilor de complexitate mare, când intervin câteva subdiviziuni simultan.

Degradarea continuă a tehnicii de intervenție generează un risc major pentru siguranța echipajelor și a populației. Defecțiunile frecvente în timpul misiunilor sau deplasărilor cresc semnificativ timpul de răspuns – care în anul 2024 a atins o medie de peste 19 minute, depășind standardele europene și obiectivul național de 15 minute. Acest decalaj reduce eficiența intervențiilor, crește numărul victimelor și al pagubelor materiale și menține Republica Moldova mult sub standardele europene de reziliență și protecție civilă. Totodată, lipsa uniformizării echipamentelor perpetuează problemele de compatibilitate în intervenții complexe, afectând coordonarea și rezultatele operaționale.

În figura nr. 20 este prezentat graficul care atestă o creștere a timpului de răspuns de la 15:13 minute în anul 2019 la 19,19 minute în anul 2024, cauzele principale fiind: majorarea ratei defecțiunilor tehnicii de intervenție cu 350%, din care o pondere de 50% îi aparține tehnicii de producție sovietică, amplasarea neuniformă a unităților/posturilor de salvatori și pompieri pe teritoriul țării și starea degradantă a infrastructurii rutiere, în special în localitățile rurale.

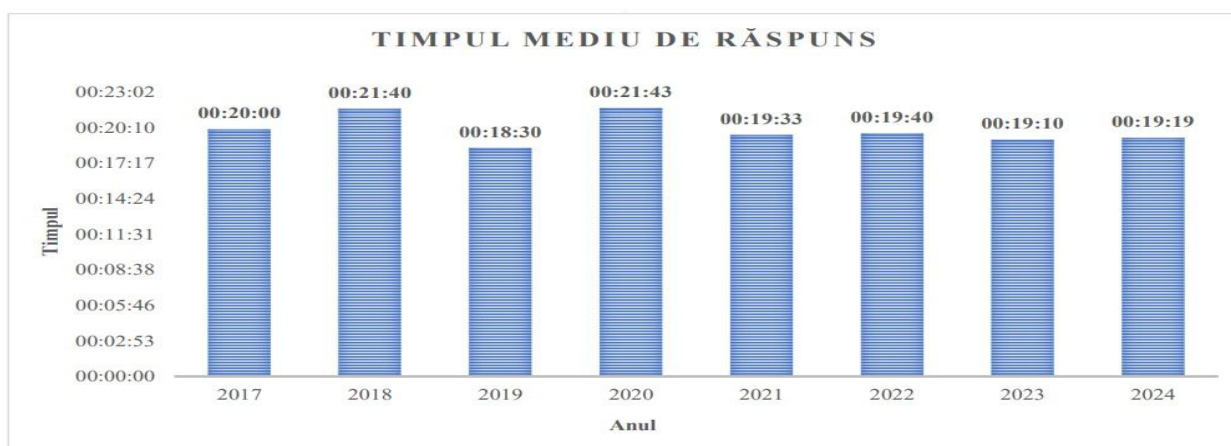

Figura nr. 20. Timpul mediu de răspuns al subdiviziunilor IGSU al MAI

În ceea ce privește localitățile urbane, în special mun. Chișinău, factorii ce îngreunează timpul de răspuns al echipelor de intervenție sunt:

- parcare neregulamentară a automobilelor în curtea blocurilor și pe partea carosabilă;
- accesul limitat a autospecialelor de intervenție în curtea blocului din cauza căilor de acces înguste și construcțiilor amplasate haotic;

- imposibilitatea extinderii atât a elevatorului cu braț cotit, cât și autoscărilor mecanice.

În localitățile rurale, timpul de răspuns este influențat de următorii factori:

- distanța și calitatea drumurilor regionale și locale sau în unele situații, lipsa acestora (infrastructura);

- lipsa indicatorilor cu denumirea străzilor și numerelor în sectorul locativ;

- defecțiuni ale tehnicii de intervenție în timpul deplasărilor.

Un aspect important în dezvoltarea capacităților de intervenție a fost proiectul „Îmbunătățirea echipamentelor de prevenire a incendiilor”, în baza Acordului de grant, în valoare de 15 milioane Euro, semnat între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei la data de 26 noiembrie 2021, prin care IGSU a fost dotat cu 10 autoscări și 9 autospeciale de intervenție la incendii și descarcerare. De asemenea, efectivul subdiviziunilor în care au fost repartizate a fost instruit privind utilizarea acestora.

Totuși, dotările menționate nu acoperă necesitățile privind tehnica de intervenție, care este necesară conform normelor de dotare.

Prioritizarea măsurilor privind consolidarea bazei tehnico-materiale trebuie să devină un obiectiv important în efortul de dezvoltare a capacității de intervenție a IGSU. În caz contrar, implicările de natură juridică, instituțională menite să îmbunătățească calitatea serviciilor acordate devin ineficiente, iar IGSU nu-și va putea îndeplini misiunea de bază – răspunsul prompt și eficient la apelurile de urgență ale cetățenilor, fapt ce va genera o creștere exponențială a numărului de victime și pagube materiale.

Analiza detaliată a stării actuale a parcului de autospeciale al IGSU evidențiază o problemă sistemică profundă, generată de subfinanțare, vechimea excesivă a tehnicii și diversitatea neuniformă a echipamentelor, aspecte care afectează în mod direct eficiența, siguranța și promptitudinea intervențiilor. Datele prezentate relevă faptul că, doar o proporție mică a autospeciilor (sub 10%) corespund standardelor de exploatare, în timp ce durata medie de utilizare a tehnicii depășește cu mult limitele normative, atingând praguri critice de 30–40 de ani.

Frecvența în creștere a defectiunilor tehnice, în special în timpul misiunilor de intervenție sau deplasare, reprezintă un factor de risc major pentru securitatea echipajelor și a cetățenilor, contribuind la prelungirea inacceptabilă a timpului de răspuns, care în anul 2024 a atins o medie de peste 19 minute, depășind cu mult standardele europene și obiectivul național de 15 minute.

Capacitatea de intervenție a IGSU este compromisă de lipsa echipamentelor moderne și funcționale. În pofida unor proiecte punctuale, cum este grantul de 15 milioane Euro oferit de Guvernul Japoniei în 2021 pentru dotarea cu 19 autospeciale moderne (autoscări și mașini de intervenție), necesarul rămâne critic și neacoperit. Fără o strategie națională de reînnoire sistematică a parcului de autospeciale și fără investiții constante, IGSU nu își poate îndeplini misiunea de bază de a răspunde prompt și eficient solicitărilor de urgență.

Experiențele recente arată că proiectele externe pot aduce îmbunătățiri semnificative, însă acestea sunt insuficiente și fragmentate. Este evident că doar o finanțare națională predictibilă, asigurată de standardizare și uniformizare a echipamentelor, poate garanta o bază tehnico-materială adecvată pentru IGSU.

Dacă nu se vor lua măsuri de modernizare, degradarea continuă a parcului auto va duce la creșterea timpului de răspuns, reducerea siguranței echipajelor, creșterea numărului de victime și amplificarea pagubelor materiale în urma situațiilor de urgență. Lipsa unei strategii de uniformizare va perpetua problemele de incompatibilitate între echipamente, iar presiunea pe resursele logistice și umane va continua să se intensifice. În acest scenariu, Republica Moldova va rămâne mult sub standardele europene de intervenție și reziliență, cu consecințe majore asupra securității naționale și încrederii cetățenilor în capacitatea statului de a-i proteja.

Amplasarea neuniformă și insuficientă a unităților de salvatori și pompieri conduce la timpi de răspuns peste standardele acceptate, ceea ce reduce eficiența intervențiilor și sporește vulnerabilitatea populației

Amplasarea actuală a unităților de salvatori și pompieri este neuniformă și insuficientă, ceea ce determină timpi de răspuns care depășesc standardele internaționale și reduce eficiența intervențiilor. Această situație sporește vulnerabilitatea populației, în special în zonele rurale, unde distanțele mari și lipsa resurselor locale de autoapărare generează riscuri majore pentru vieți omenești și bunuri materiale.

Actuala dispunere teritorială a unităților de intervenție este fundamentată pe logica administrativ-teritorială tradițională, nu pe analize integrate de risc și accesibilitate. Astfel, în fiecare raion sau sector (pentru mun. Chișinău) funcționează o subdiviziune de bază, dar această organizare nu reflectă realitățile privind densitatea populației, distribuția geografică a riscurilor și infrastructura rutieră.

În plus, constrângerile bugetare cronice direcționează aproape 80% din resursele alocate spre cheltuieli de personal, în detrimentul investițiilor în dezvoltarea infrastructurii, dotarea tehnică și extinderea rețelei teritoriale. Programul de consolidare a serviciului salvatori și pompieri în localitățile rurale ale Republicii Moldova aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 202/2013, care

prevedea constituirea a 114 posturi teritoriale de pompieri până în 2020, a fost implementat doar parțial. În lipsa unei politici succesoare și a finanțării necesare, în 2024 sunt funcționale doar 70 de posturi teritoriale și 21 de posturi de voluntari, ceea ce relevă o acoperire națională insuficientă.

Această situație determină timpi de răspuns mult peste standardele internaționale. În zonele urbane, distanța medie de intervenție este de 3–10 km, dar în mediul rural aceasta poate depăși 40 km, așa cum este cazul Direcției regionale situații excepționale Căușeni. Astfel, pentru localitățile aflate la peste 20 km de o unitate operațională, timpul de reacție ajunge frecvent la 30 de minute — dublu față de nivelul optim recunoscut în UE (8–15 minute). Întârzierea intervenției conduce la pierderi de vieți omenești, extinderea pagubelor materiale și vulnerabilizarea sporită a comunităților rurale, unde resursele de autoapărare sunt limitate. În plus, dependența de parteneri externi pentru construirea sau modernizarea remizelor a condus la o dezvoltare fragmentată, lipsită de coerență strategică.

Rețeaua actuală de unități de intervenție nu răspunde exigențelor unui sistem modern al protecției civile. În absența unei planificări bazate pe densitatea populației, riscurile identificate și accesibilitatea teritorială, dispunerea existentă rămâne inefficientă și dezechilibrată. Lipsa unui cadru de finanțare adecvat, împreună cu implementarea incompletă a programelor anterioare, accentuează vulnerabilitatea comunităților rurale și reduce nivelul general de reziliență.

Dacă situația actuală persistă, timpii de răspuns vor continua să depășească limitele acceptabile, iar populația din zonele rurale va rămâne expusă riscurilor majore, cu pierderi umane și materiale în creștere, presiunea asupra subunităților de intervenție existente va crește. Aceasta va compromite obiectivele naționale de securitate civilă și va afecta imaginea și încrederea publicului în capacitatea statului de a asigura protecția cetățenilor.

Securizarea energetică a structurilor de intervenție ale Inspectoratului neasigurată

Subunitățile IGSU sunt dependente în mare măsură de rețeaua națională de electricitate, ceea ce le expune riscului de a deveni temporar nefuncționale în cazul întreruperilor sau fluctuațiilor majore.

Această situație este determinată de lipsa unei strategii naționale de securizare energetică pentru infrastructurile critice, dependența exclusivă de rețeaua centralizată de electricitate, implementarea fragmentată a unor proiecte pilot cu sisteme fotovoltaice, fără o analiză diferențiată pe baza consumului real, a expunerii solare și a importanței operaționale a unităților, absența unui buget clar și predictibil pentru mentenanța echipamentelor și lipsa unui mecanism de priorizare a investițiilor în funcție de nevoile critice.

În plus, experiența recentă (2021–2024) a demonstrat că, deși au fost instalate sisteme fotovoltaice în anumite unități, lipsa unei analize diferențiate a condus la rezultate inegale: unele locații au înregistrat economii substanțiale și timpi scurți de recuperare a investițiilor, în timp ce altele au ajuns la perioade de amortizare de peste 20–30 de ani. Această variație este influențată de factori precum consumul real al unității, dimensiunea sistemului instalat, condițiile de expunere solară și lipsa unui buget clar pentru mentenanță.

Tabel nr. 2: Producția energetică și economiile înregistrate de structurile IGSU dotate cu sisteme fotovoltaice

Nr. d/o	Subdiviziunea	Total cheltuieli până la instalarea sistemului fotovoltaic (MDL)	Data punerii în funcțiune a sistemului fotovoltaic	Consum energie electrică (kWh) (ultimul an până la instalare kW)	Consum energie electrică (kWh) (după instalarea sistemului fotovoltaic)	Energie electrică produsă (kWh) 2024	Total economii realizate (kWh) 2024	Total economii realizate (MDL) - 2024	Perioada estimată de recuperare a investiției
1	DSE mun. Soroca	1 738 579,40	01.11.2022	79304	29317	82680	49987	112305,25	15,4 ani
2	DSE mun. Cahul	2 163 123,15	21.03.2021	62756	59353	43432	29180	69740,20	31 ani
3	SSE Taraclia	1 670 000,00	01.03.2025	2073	2589	11436	8847	15340,00	18 ani
4	SSE Cantemir	1 670 000,00	01.03.2025	2465	4789	8249	3460	6154,00	25 ani

5	DSE mun. Hîncești	476537,32	28.03.2025	20766	2537	12866	1413	7248,69	7-8 ani
6	DRSE UTAG	331120,00	24.02.2025	2497	2121	12479	10358	6687,42	5 ani
7	SSE Comrat	385120,00	24.02.2025	6038	2439	20453	18014	13531,07	2,4 ani
8	SSE Basarabeasca	385 120,00	14.11.2024	3014	2396	18468	16072	11575,53	2,8 ani
9	DRCS nr.1	2148824,30	20.12.2022	260281	185380	73182,9	89222,9	200751,52	10,7 ani
10	SSE Ștefan Vodă	828193,62	05.07.2023	31738	12299	17704	5405	49448,00	16,8 ani

Aceste deficiențe generează riscuri operaționale directe. În lipsa unei alimentări autonome, dispeceratele și subdiviziunile teritoriale pot rămâne nefuncționale chiar și pentru perioade scurte, ceea ce ar compromite capacitatea de reacție la apelurile 112 și ar pune în pericol vieți omenești. Totodată, neuniformitatea performanței sistemelor fotovoltaice deja instalate a determinat o eficiență economică inegală, ceea ce riscă să reducă încrederea în soluțiile de tranziție energetică dacă acestea nu sunt corelate cu o analiză riguroasă a locațiilor. În paralel, creșterea globală a prețurilor la energie amplifică presiunea asupra bugetului IGSU, făcând necesară optimizarea costurilor prin utilizarea de surse regenerabile.

Situația actuală relevă o problemă sistemică: securizarea energetică a structurilor IGSU nu este încă tratată ca o prioritate operațională de nivel național. Deși există proiecte pilot finanțate din surse externe, lipsa unei abordări strategice diferențiate face ca eficiența lor să fie limitată și inegal distribuită. Este necesară instituirea unui mecanism clar de analiză și prioritizare a investițiilor, astfel încât unitățile cu consum ridicat, expunere solară favorabilă și importanță operațională critică să fie primele vizate pentru instalarea sistemelor autonome.

Dacă nu se intervine cu acțiuni preventive, IGSU va rămâne expus la riscuri majore în cazul întreruperilor energetice, iar timpii de reacție la situații de urgență vor fi afectați. Lipsa surselor autonome de energie ar putea conduce la întreruperea comunicațiilor și la pierderea capacității de intervenție rapidă. În schimb, prin echiparea treptată a structurilor cu sisteme fotovoltaice și integrarea acestora într-un cadru adaptiv de analiză cost-beneficiu, Republica Moldova ar putea obține nu doar economii financiare, ci și o garanție operațională esențială pentru continuitatea misiunilor de salvare. Astfel, securizarea energetică trebuie înțeleasă nu doar ca un demers ecologic sau economic, ci ca un imperativ strategic și operațional, indispensabil pentru siguranța populației și reziliența instituțională.

Capacitatea limitată de intervenție a statului cu bunuri materiale pentru protecția populației și a teritoriului în situații de urgență și excepționale

În scopul asigurării intervenției operative a statului pentru protecția populației și a teritoriului, al asigurării funcționării stabile a economiei naționale și a apărării țării în situațiile de urgență și excepționale, în cazul apariției unor fenomene sociale sau economice, al atentatelor teroriste, în scopul acordării ajutorului umanitar și al contribuiri la stabilitate în sectoarele economiei naționale în cazul apariției unor disfuncționalități, sunt create rezervele de stat și de mobilizare.

Rezervele de stat sunt un fond special de bunuri materiale, preponderent cu destinație civilă, creat la depozitele Agenției Rezerve Materiale și ale agenților economici în scopul asigurării necesităților de mobilizare pe timp de asediu și de război, intervenirii operative a statului pentru protecția populației și a teritoriului, pentru asigurarea funcționării stabile a economiei naționale și apărării țării în situațiile de urgență/excepționale, în cazul apariției unor fenomene sociale sau economice, atentatelor teroriste, precum și în scopul acordării ajutorului umanitar și contribuiri la stabilitate în sectoarele economiei naționale în cazul apariției unor disfuncționalități. Rezervele de mobilizare sunt stocuri de bunuri materiale cu destinație specială, create în scopul organizării apărării țării, doar la depozitele Agenției Rezerve Materiale și ale instituțiilor publice cu atribuții

în domeniul pregătirii de mobilizare și al mobilizării țării. Rolul principal în acest domeniu îi revine Agenției Rezerve Materiale.

Eficiența intervenției statului pentru protecția populației și teritoriului în cazul situațiilor de urgență sau excepționale realizată prin eliberarea unor bunuri din rezervele de stat și de mobilizare este periclitată de nivelul de completare cu anumite bunuri necesare lichidării consecințelor situațiilor de urgență sau excepționale, precum și de prezența unor bunuri moral învechite. Totodată, se atestă necesitatea continuă a îmbunătățirii condițiilor de păstrare, extinderii spectrului de bunuri pentru a fi păstrate spațiile de depozitare ale autorității responsabile.

În acest sens, ar fi necesară continuarea completării rezervelor de stat și de mobilizare, demarată începând cu anul 2022, cu anumite bunuri destinate lichidării consecințelor situațiilor de urgență sau excepționale, precum și sporirea eficienței infrastructurii de păstrare a autorității responsabile.

De menționat că, până în anul 2022 completarea stocurilor rezervelor cu bunuri materiale a fost destul de deficitară, finanțarea fiind efectuată în mare parte din mijloacele financiare alocate din bugetul de stat ca urmare a eliberării bunurilor în vederea înlăturării consecințelor calamităților naturale, în limitele mijloacelor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală, precum și din veniturile colectate din vânzări și dare în locațiune a spațiilor încăperilor neutilizate de către Agenția Rezerve Materiale.

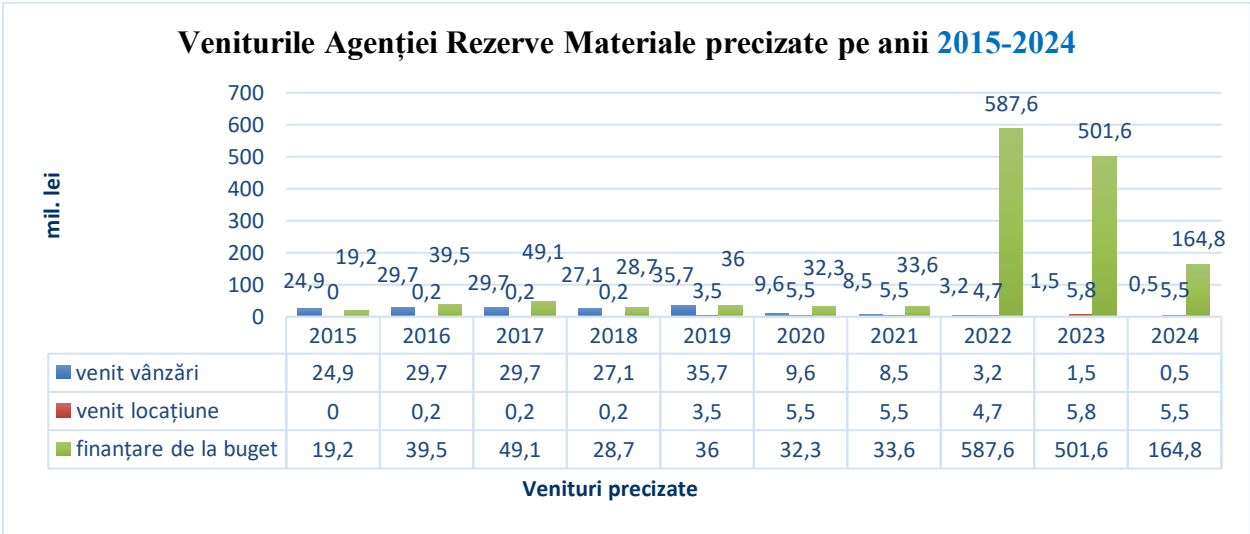
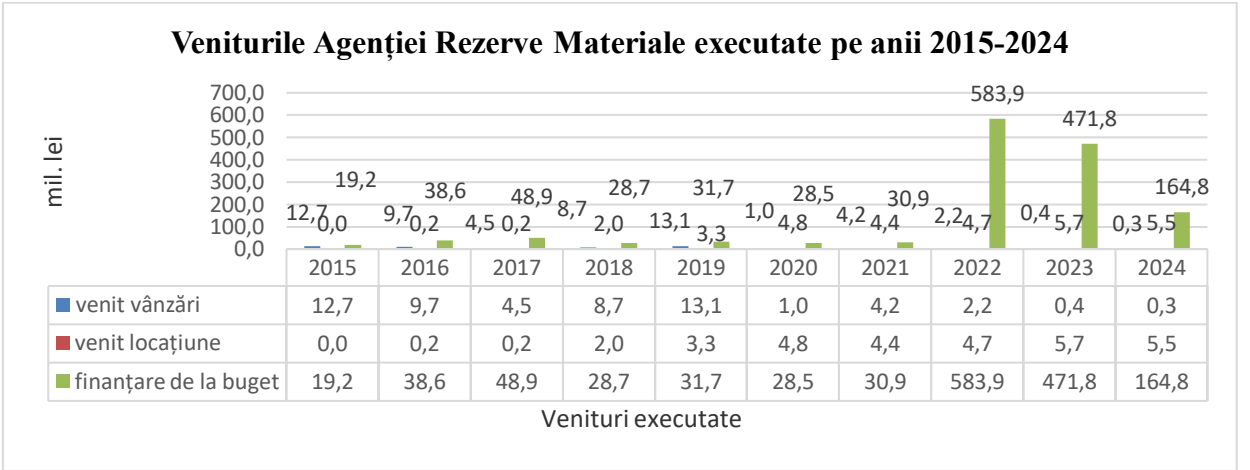

Figura 21. Veniturile Agenției Rezerve Materiale precizate și executate pe anii 2015 – 2024

Creșterea graduală a nivelului de completare a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare, împreună cu modernizarea depozitelor Agenției Rezerve Materiale, reprezintă un demers esențial pentru a consolida reziliența și securitatea națională.

Rezervele de bunuri materiale ajustate la cerințele actuale permit un răspuns rapid și coordonat la situații de urgență și situații excepționale. Dacă statul dispune deja de alimente, medicamente, combustibili, echipamente de protecție și materiale critice, timpul dintre apariția crizei și intervenția efectivă se reduce de la zile sau săptămâni la ore. Aceasta salvează vieți, protejează infrastructura esențială și limitează costurile sociale.

Completarea treptată a stocurilor diminuează dependența de importuri într-un context geopolitic imprevizibil. Evenimentele recente au demonstrat că piața globală poate fi afectată de sancțiuni, interdicții de export sau blocaje portuare peste noapte. Un nivel optim de bunuri în rezerve garantează continuitatea producției industriale și a serviciilor publice chiar și atunci când lanțurile externe de aprovizionare se întrerup.

Modernizarea infrastructurii de depozitare este la fel de importantă ca volumul stocurilor. Depozite bine echipate, cu condiții controlate de temperatură, umiditate și securitate, reduc pierderile cauzate de degradare sau furt și permit o distribuție rapidă către zonele afectate. Digitalizarea gestiunii – inventariere în timp real și trasabilitate completă – asigură rotația corectă a stocurilor și respectarea standardelor sanitare, de mediu și de securitate.

Din perspectivă financiară, investiția în rezerve și infrastructură este mai puțin costisitoare decât reacțiile ad-hoc la criză. Achizițiile planificate în tranșe, pe baza unei strategii multianuale, se pot negocia la prețuri avantajoase, evitând supra costurile „la urgență”. În plus, statul poate interveni pe piață, eliberând cantități limitate din stocuri pentru a tempera creșteri bruște de preț la alimente, combustibili ori materiale critice, protejând astfel atât consumatorii, cât și bugetul public.

Împrospătarea periodică a rezervelor și adaptarea la noi riscuri – de la securitate cibernetică la schimbări climatice – sunt condiții pentru a rămâne în concordanță cu necesitățile statului.

O infrastructură solidă de rezerve transmite populației și partenerilor externi mesajul că statul este pregătit să gestioneze crizele. Această încredere publică reduce comportamentele speculative, stabilizează piețele interne și întărește credibilitatea instituțiilor.

Creșterea graduală a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare și dezvoltarea infrastructurii Agenției Rezerve Materiale constituie o investiție strategică în securitatea națională, stabilitatea economică și protecția cetățenilor. Costurile inițiale se amortizează prin evitarea cheltuielilor mult mai mari pe care le-ar genera lipsa de pregătire în fața unei crize majore.

Având în vedere funcțiile de bază ale Agenției Rezerve Materiale de a crea, acumula, completa, păstra și elibera bunurile materiale din rezervele de stat și de mobilizare, se constată că Agenția Rezerve Materiale are o capacitate limitată de depozitare a acestor bunuri în spațiile proprii. În acest sens, unul dintre obiectivele strategice care se propune a fi atins prin implementarea prezentului Program este dezvoltarea infrastructurii Agenției Rezerve Materiale, care ar permite realizarea misiunii acesteia, precum și creșterea graduală a nivelului de completare a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare.

Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare nefuncțional

În pofida investițiilor europene și naționale substanțiale și a instruirii personalului, Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare (SMURD) nu funcționează conform scopului pentru care a fost creat. Lipsa integrării sale în sistemul național de asistență medicală de urgență face ca acest mecanism strategic să rămână, în mare parte, nefuncțional.

Problema are la bază deficiențe juridice și instituționale. Deși în 2014 au fost semnate acorduri și protocoale de cooperare între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României, respectiv între Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Sănătății, cadrul normativ național nu a fost ajustat corespunzător. Legea nr. 411/1995 privind ocrotirea sănătății stabilește responsabilitatea pentru sistemul de urgență exclusiv în sarcina Ministerului Sănătății, fără a prevedea un serviciu mixt cu atribuții partajate.

În plus, după lansarea Serviciului Național Unic pentru Apeluri de Urgență 112, colaborarea dintre echipajele SMURD și cele ale Centrului Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească (CNAMUP) a fost sistată, ceea ce a accentuat izolarea funcțională a SMURD. În lipsa unui mecanism juridic clar, serviciul este perceput eronat ca aparținând exclusiv IGSU, iar echipajele SMURD nu participă în mod real la intervențiile medicale pre-spitalicești.

Această disfuncționalitate are consecințe multiple:

- Pentru populație: timpul de răspuns la urgențe critice rămâne ridicat.
- Pentru personal: paramedicii instruiți își pierd competențele și deprinderile, iar autospecialele și echipamentele riscă să se degradeze prin stagnare.
- Pentru stat: imaginea Republicii Moldova în fața partenerilor europeni și internaționali este afectată, în condițiile în care investițiile în proiectele SMURD 1 și SMURD 2 (în valoare totală de peste 5 milioane EUR) sunt sub-utilizate.
- Pentru cooperarea internațională: sustenabilitatea proiectelor transfrontaliere este pusă în pericol, ceea ce poate compromite angajamentele asumate față de România, Uniunea Europeană și alți donatori.

Datele statistice confirmă amploarea situației: numărul intervențiilor SMURD a scăzut de la 5.503 în 2016 la doar 13 în 2024 – o reducere de peste 99%, ce reflectă stagnarea aproape totală a funcționalității serviciului.

Situația actuală a SMURD împiedică utilizarea unui mecanism vital pentru siguranța populației, iar în lipsa unei intervenții coordonate și a modificării cadrului normativ, serviciul riscă să devină irelevant, în ciuda resurselor investite și a rezultatelor obținute în faza inițială.

Este necesară adoptarea urgentă a unui concept național clar pentru SMURD, prin care acesta să fie recunoscut ca serviciu public integrat, cu atribuții partajate între Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Sănătății. O astfel de reformă trebuie să includă revizuirea legislației din domeniu, în special a Legii ocrotirii sănătății nr. 411/1995, și aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 994/2014 cu privire la aprobarea Planului de implementare a Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind ajutorul reciproc pentru intervențiile transfrontaliere în caz de urgențe medicale, pentru a crea un cadru juridic și operațional unitar.

Integrarea SMURD ca serviciu mixt și funcțional ar putea transforma această capacitate într-un pilon esențial al sistemului național de urgență, capabil să reducă timpii de reacție, să salveze vieți și să consolideze reziliența națională în fața situațiilor critice.

Capacități de expertizare subdezvoltate

Republica Moldova se confruntă cu lipsa unui sistem național dezvoltat și acreditat de expertizare a materialelor și produselor de construcție din punct de vedere al securității la incendiu. Laboratorul experimental anti-incendiar din cadrul IGSU reprezintă singura structură de profil, dar funcționează cu dotări insuficiente, fără acreditare conform standardelor europene și fără resursele necesare pentru a răspunde cerințelor moderne ale sectorului construcțiilor.

Principalele cauze care determină această situație sunt lipsa unui sistem național acreditat de testare și clasificare a materialelor de construcție conform standardelor europene, dotarea insuficientă și depășită tehnologic a laboratorului unic existent, lipsa resurselor financiare și umane pentru instruirea și acreditarea specialiștilor. La fel, absența unui cadru normativ modernizat care să recunoască și să valorifice rezultatele expertizei la nivel european și judiciar și implementarea incompletă a măsurilor de integritate și digitalizare, afectează credibilitatea și trasabilitatea activităților de expertizare.

Odată cu modernizarea proceselor tehnologice în construcții, a survenit tendința utilizării unei game variate de materiale și produse noi de construcție cu caracteristici tehnice incendiare diferite.

Conceptul european privind reacția la foc este mult mai vast decât abordarea națională a problematicii caracterizată prin combustibilitate, aducând o serie de elemente noi, cum ar fi fluxul de căldură degajat, emisia de fum și gaze fierbinți (s1, s2 sau s3), formare de picături în timpul arderii sau elemente cu privire la propagarea flăcărilor (d1, d2 sau d3), asigurându-se astfel o caracterizare mult mai exactă a contribuției unui produs pentru construcții la inițierea și dezvoltarea unui incendiu.

Clasele bazate pe performanță de reacție la foc a produselor se stabilesc drept clase pentru cerința esențială „Securitatea la incendiu” prin intermediul lor fiind exprimate nivelurile la care se pot situa cerințele de performanță pentru produsele încorporate în construcții, din punct de vedere al securității la incendiu a construcțiilor.

Sistemul de clase de reacție la foc este stabilit prin decizii ale Comisiei Europene în aplicarea Regulamentului (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a Directivei 89/106/CEE a Consiliului. Clasele de reacție la foc sunt reglementate de Decizia nr. 00/147/CEE din 8 februarie 2000 referitoare la clasificarea performanțelor de reacție la foc a produselor pentru construcții.

În prezent, în Republica Moldova nu există organisme/laboratoare acreditate în domeniul stabilirii criteriilor de siguranță la foc a materialelor și produselor pentru construcții conform standardelor europene.

Așadar, reieșind din pct. 34 al Hotărârii Guvernului nr. 743/2024 cu privire la asigurarea calității în construcții este necesar de pregătit specialiștii atestați în construcții pe domeniul de atestare „34.6. măsuri de asigurare a securității contra incendiilor” și dotat laboratorul cu echipament și utilaj necesar încercărilor pentru asigurarea Cerinței nr.2 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

Având în vedere că, Laboratorul experimental anti-incendiar a Direcției generale prevenție, a IGSU reprezintă unicul laborator de profil în Republica Moldova, este necesar organizarea și desfășurarea instruirilor calificate a angajaților Laboratorului în vederea creșterii și îmbunătățirii capacităților de cunoaștere a metodelor de stabilire a criteriilor de siguranță la foc a materialelor și produselor de construcții cu ulterioara atestare și acreditare a acestora (5 angajați), dotarea cu echipamente/mijloace performante și spații pentru asigurarea desfășurării încercărilor în condiții ambientale prevăzute de standardele în domeniu, asigurând astfel precizia necesară, succesivitatea, integritatea încercărilor și măsurărilor efectuate în corespundere cu standardul SM SR EN ISO/CEI 17025:2006.

Laboratorul experimental anti-incendiar (cu statut de secție) din cadrul Direcției generale prevenție a IGSU își desfășoară activitatea de cercetare a cazurilor de incendiu pe întreg teritoriul Republicii Moldova, în temeiul art. 23¹ lit. g), din Legea nr. 267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor, art. 11 pct. 14 din Hotărârea Guvernului nr. 137 din 27.02.2019 cu privire la organizarea și funcționarea IGSU și pct. 27-51 din Regulamentul privind organizarea și realizarea acțiunilor de prevenire, aprobat prin Ordinul IGSU nr. 98/2021.

Sarcina de bază în procesul cercetării cazurilor de incendiu este determinarea focarului/focarelor, stabilirea cauzei precum și încălcărilor reglementărilor de apărare împotriva incendiului, ce au condus la izbucnirea și dezvoltarea incendiului.

În conformitate cu prevederile art. 358 din Codul Contravențional, încălcările stabilite constituie contravenții, iar conform art. 296 din Codul Penal, constituie infracțiuni. Prevederile menționate prezumă participarea angajaților IGSU de comun cu organele de drept la acțiunile de cercetare a incendiului în vederea stabilirii adevărului.

Este de menționat faptul că, incendiile cercetate de către angajații Laboratorului, sunt acele care s-au produs și s-au dezvoltat în circumstanțe obscure, pentru elucidarea cărora sunt necesare efectuarea unor acțiuni operative și tehnice, care necesită utilizarea și aplicarea unor procedee și mijloace speciale, în scopul identificării, examinării și aprecierii amprenteii incendiului, urmelor și altor mijloace materiale de probă.

În acest context, doar cu ajutorul echipamentelor și mijloacelor speciale certificate, se pot înainta concluzii veridice, argumentate care pot servi drept probă juridică în instanțele de judecată precum și în identificarea persoanelor care au legătură cauzală cu producerea incendiului.

În așa mod, în conformitate cu art. 65 din Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, se propune elaborarea programelor de pregătire și acreditare a experților în protecție civilă cu dotarea necesară a laboratorului de cercetare.

Pentru dezvoltarea laboratorului, sunt esențiale măsuri anticorupție strategice, precum: adoptarea unui cod de etică, mecanisme de sesizare anonime, reguli clare privind conflictele de interese și digitalizarea proceselor pentru trasabilitate. Acestea reduc vulnerabilitățile și cresc încrederea publică în instituții.

Respectiv, modernizarea continuă a sectorului construcțiilor și diversificarea materialelor utilizate impun actualizarea și consolidarea sistemului național de evaluare a securității la incendiu.

Laboratorul experimental anti-incendiar al IGSU, în calitate de singura entitate specializată în acest domeniu, necesită investiții urgente în echipamente moderne, spații conforme și formarea profesională a personalului, pentru a-și putea asuma rolul de structură tehnico-științifică acreditată. În paralel, este necesară elaborarea unui cadru normativ care să permită recunoașterea activității acestuia în contextul cerințelor europene și al sistemului judiciar.

De asemenea, pentru îmbunătățirea activității de cercetare a incendiilor și pentru garantarea validității probelor în instanță, este imperativă dotarea laboratorului cu echipamente certificate, alături de acreditarea angajaților ca experți în protecție civilă. Asigurarea integrității instituționale și a încrederii publice trebuie sprijinită prin aplicarea unor măsuri anticorupție clare și prin digitalizarea proceselor. Astfel, se va crea un sistem modern, credibil și eficient de evaluare și cercetare în domeniul securității la incendiu, în concordanță cu standardele europene și nevoile reale de siguranță ale societății.

Resurse umane insuficiente

Resursele umane ale IGSU sunt insuficiente și neuniform distribuite, ceea ce limitează capacitatea instituției de a răspunde eficient la numărul tot mai mare și mai complex de misiuni.

Organizarea și dotarea subdiviziunilor IGSU este reglementată prin Hotărârea Guvernului nr. 908/2014. În ultimele decenii, deși tipologia și numărul misiunilor au crescut substanțial (de la 4 tipuri la peste 40), numărul efectivului a fost redus treptat, de la 3.121 unități în 1997 la doar 2.467 unități în prezent. Deficitul de personal a fost agravat de moratoriul guvernamental privind încadrarea funcțiilor vacante din sectorul bugetar, în vigoare timp de cinci ani. În lipsa altor soluții, unele subdiviziuni funcționează cu personal detașat.

În pofida acestui context, s-a constatat o tendință pozitivă de reducere a numărului funcțiilor vacante – de la 265,5 în 2019 la 183,5 în 2024 (7,44% din total). Totuși, incompletul se menține la cote îngrijorătoare: 12,9% din posturile de ofițeri și 4,7% din cele de subofițeri rămân neocupate. În paralel, s-au înregistrat progrese în domeniul pregătirii profesionale: numai în 2024, circa 822 de angajați au fost instruiți în cadrul a 98 de cursuri, confirmând o dinamică ascendentă a instruirii.

Analiza comparativă a modului de organizare scoate în evidență faptul că volumul de muncă raportat la numărul populației care îi revine unui salvator și pompier din Republica Moldova este cel mai mare din regiune (Figura nr. 22).

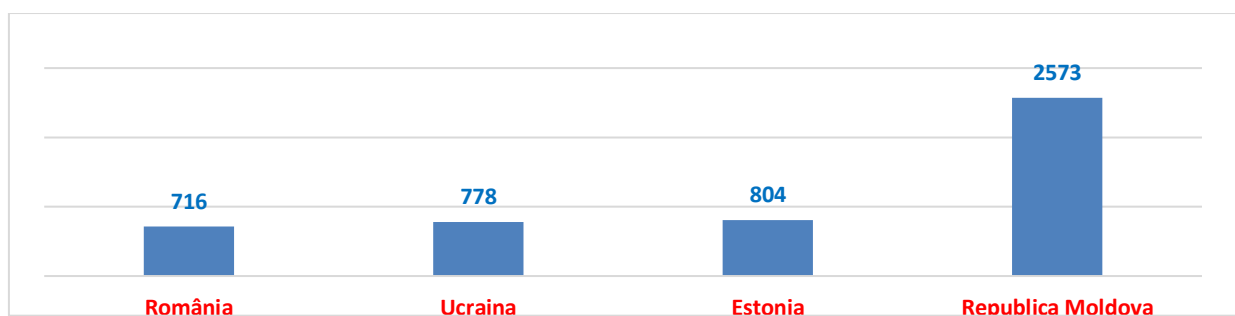

Figura nr. 22. Numărul de cetățeni care îi revin unui salvator și pompier

Reieșind din stabilirea moratoriului temporar privind încadrarea personalului din sectorul bugetar, aprobat prin Hotărâre de Guvern pe perioadă de 5 ani consecutiv, cu posibilitate de angajare sunt 2280 de unități de personal în creștere comparativ cu anii precedenți datorită scoaterii de sub moratoriu a 40 unități de personal care către sfârșitul anului 2024 au fost completate.

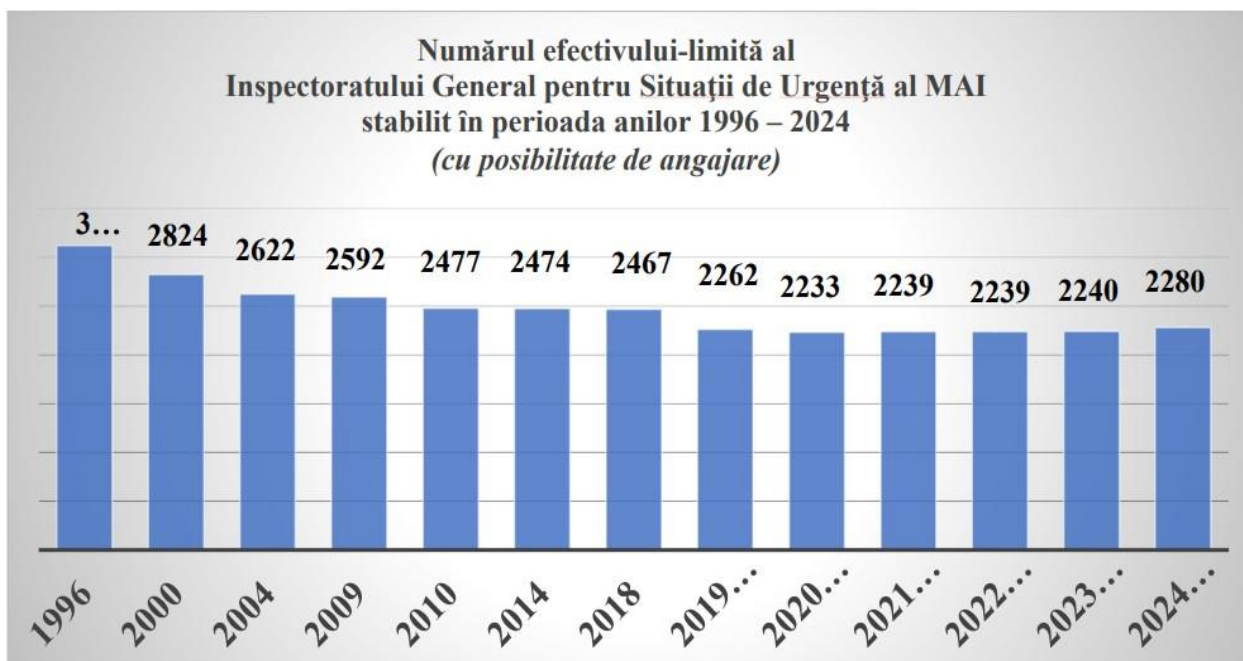

Figura nr. 23. Numărul-efectivului limită al IGSU în perioada 1996 – 2024

Deficitul de resurse umane la nivelul IGSU constituie o problemă sistemică ce necesită măsuri strategice de consolidare a efectivelor și de modernizare a formării profesionale. Integrarea platformelor digitale pentru instruire continuă și actualizarea rapidă a conținuturilor de formare reprezintă soluții necesare pentru uniformizarea nivelului de pregătire și creșterea rezilienței instituționale. Totodată, ridicarea moratorului și stabilirea unor mecanisme durabile de completare a funcțiilor vacante sunt imperative pentru asigurarea capacității de reacție prompte și eficiente a IGSU.

Cadru normativ perimat, neadaptat necesităților, provocărilor și oportunităților actuale

Cadrul normativ care reglementează domeniul protecției civile și apărării împotriva incendiilor este perimat și neadaptat necesităților, provocărilor și oportunităților actuale, afectând eficiența sistemului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență.

Adoptată în anul 1994, legislația reflectă o realitate istorică, tehnologică și instituțională depășită, nefiind în măsură să răspundă deplin cerințelor actuale.

Cu toate că, pe parcurs au fost operate modificări în funcție de necesități și au fost realizate intervenții la nivel de cadru normativ aferent altor domenii de specialitate, caracterul vădit neactual al legislației care reglementează domeniul protecției civile și apărării împotriva incendiilor nu permite o corelare adecvată între prevederile existente și provocările noi.

În normele actuale a legislației nu se reflectă natura multidimensională și interconectată a riscurilor moderne, cum ar fi schimbările climatice și efectele lor, infecția cu Coronavirusul de tip nou (SARS-CoV-2), acțiunile militare la hotarele de Est a Republicii Moldova, etc.

Această disfuncție normativă devine și mai vizibilă referindu-ne la obiectivul general de integrare europeană și participarea Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă al UE, ce impune adoptarea practicii comunitare privind identificarea și evaluarea integrată a riscurilor, elaborarea planurilor de intervenție pe scenarii multiple și procedurilor comune de intervenție.

Revizuirea integrală a legislației de bază va introduce principii moderne de management integrat al riscurilor, va distribui clar responsabilitățile între autorități și va integra un răspuns adaptat la noile realități climatice și tehnologice. În paralel, elaborarea unei metodologii naționale de evaluare a riscurilor va oferi un instrument unitar de identificare, cuantificare și prioritizare a pericolelor, asigurând repartizarea resurselor pe criterii obiective și adoptarea timpurie a măsurilor de reducere a vulnerabilităților.

Compatibilitatea cu acquis-ul comunitar se va realiza prin preluarea metodologiilor europene de analiză și raportare, prin includerea unei structuri de coordonare unice la nivel guvernamental și prin instituirea unor mecanisme financiare dedicate pregătirii pentru situații de criză.

Republica Moldova a semnat Acordul de aderare la Mecanismul de Protecție Civilă al UE la 29 septembrie 2023, iar prevederile se aplică provizoriu de la 1 ianuarie 2024. Din acest moment, țara are statut de „stat participant” și poate lua parte la misiunile comune și solicita/răspunde la asistență prin mecanism.

În acest sens, este imperios aprobarea cadrului normativ național privind participarea Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă al UE ce va permite desfășurarea acestui proces fără blocaje juridice sau financiare, cât și revizuirea și actualizarea în ansamblu a actelor normative în vigoare și armonizarea lor la acquis-ul comunitar, într-o manieră coerentă și progresivă.

La fel, este necesară redimensionarea capacităților IGSU și ARM, prin asigurarea cu resurse umane, financiare și materiale, care să susțină acest efort și să permită o implementare perseverentă și de succes a prevederilor Programului și ale Planului de acțiuni privind implementarea acestuia.

În acest sens, eficiența sistemului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență este profund afectată de caracterul depășit al cadrului normativ actual, care nu mai corespunde realităților operaționale, tehnologice și de securitate contemporane. În contextul integrării Republicii Moldova în Mecanismul de Protecție Civilă al UE, devine imperativă revizuirea și actualizarea integrală a legislației în domeniul protecției civile și apărării împotriva incendiilor, în vederea alinierii la standardele și practicile europene.

Această reformă legislativă trebuie să introducă principii moderne de management integrat al riscurilor, să clarifice responsabilitățile instituționale, să instituie mecanisme eficiente de coordonare și finanțare, precum și să integreze o metodologie unitară de evaluare a riscurilor. Doar printr-un cadru normativ coerent și adaptat la provocările actuale, Republica Moldova va putea asigura participarea activă și eficientă în mecanismele europene de protecție civilă și va consolida capacitatea națională de răspuns în fața situațiilor de criză.

Dacă legislația de bază din domeniul protecției civile și al apărării împotriva incendiilor nu va fi revizuită și aliniată cu acquis-ul UE, Republica Moldova va rămâne ancorată într-un cadru normativ depășit, care nu reflectă realitățile și riscurile actuale.

În lipsa intervenției:

- sistemul național de protecție civilă va continua să funcționeze cu instrumente juridice învechite, incapabile să răspundă provocărilor generate de schimbările climatice, pandemii sau riscuri tehnologice complexe;
- participarea la Mecanismul de Protecție Civilă al UE va fi limitată de blocaje juridice și instituționale, ceea ce va reduce capacitatea de accesare a asistenței internaționale și de integrare în misiunile comune;
- gestionarea situațiilor de urgență se va baza pe proceduri fragmentare și reactive, fără o metodologie națională unitară de evaluare și priorizare a riscurilor;
- resursele bugetare vor fi utilizate ineficient, nefiind alocate pe baza unor criterii clare și obiective;
- încrederea populației în instituțiile responsabile de protecția civilă va scădea, iar imaginea Republicii Moldova ca partener de încredere în spațiul european va fi afectată.

Capitolul III

OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE

Obiectivele generale din Program rezultă din Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 (în continuare - SDDAI) și contribuie la punerea în aplicare a Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030, prin intermediul căreia statele-membre ale Organizației Națiunilor Unite și-au asumat mobilizarea tuturor eforturilor pentru eliminarea formelor de sărăcie, combaterea inegalităților, abordarea problemelor schimbărilor climatice și asigurarea respectării

principiului de bază „că nimeni nu este lăsat în urmă”. Astfel, acestea vor asigura implementarea următoarelor Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030:

- **ODD 1:** Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context.

Ținta 1.5 – până în 2030, crearea rezilienței celor săraci și aflați în situații vulnerabile și reducerea expunerii și vulnerabilității acestora la evenimente extreme legate de climă, inclusiv secetă și inundații).

Indicatori relevanți:

1.5.1.a. Numărul de persoane decedate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de locuitori (identic cu 11.5.1.a/13.1.1.a);

1.5.1.b. Numărul de persoane dispărute în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de locuitori (identic cu 11.5.1.b/13.1.1.b);

1.5.1.c. Numărul de persoane direct afectate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de locuitori (identic cu 11.5.1.c/13.1.1.c);

1.5.2. Valoarea pierderilor economice directe în urma situațiilor excepționale raportate la PIB.

- **ODD 11:** Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile.

Ținta 11.5 – până în 2030, reducerea pierderilor economice directe cauzate de situații excepționale.

Indicatori relevanți:

11.5.1.a. Numărul de persoane decedate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (identic cu 1.5.1.a/13.1.1.a);

11.5.1.b. Numărul de persoane dispărute în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (identic cu 1.5.1.b/13.1.1.b);

11.5.1.c. Numărul de persoane direct afectate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (identic cu 1.5.1.c/13.1.1.c);

11.5.2. Pierderile economice directe la infrastructura critică în urma situațiilor excepționale, raportat la PIB;

11.5.3.b. Numărul de întreruperi ale serviciilor de bază în urma situațiilor excepționale.

- **ODD nr. 13:** Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor.

Ținta 13.1 – până în anul 2030 asigurarea rezilienței climatice prin reducerea cu 50 procente a riscurilor legate de schimbările climatice și prin facilitarea adaptării în 6 sectoare prioritare – agricultură, resurse de apă, sănătate, sector forestier, energie și transport).

Indicatori relevanți:

13.1.1.a. Numărul de persoane decedate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (indicatorul 1.5.1.a/11.5.1.a);

13.1.1.b. Numărul de persoane dispărute în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (indicatorul 1.5.1.b/11.5.1.b);

13.1.1.c. Numărul de persoane direct afectate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (indicatorul 1.5.1.c/11.5.1.c).

Totodată, Programul a fost conceput astfel încât obiectivele acestuia să fie aliniate la principalul obiectiv al Mecanismului de Protecție Civilă al UE, și anume de a îmbunătăți eficiența sistemelor de prevenire, pregătire și răspuns la orice fel de situații de urgență și excepționale naturale și provocate de om.

Programul va realiza următoarele obiective generale:

Obiectivul general 1. Măsuri eficiente de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale (Ținta națională ODD 1.5; 11.5; 13.1; ODD 1, 11, 13), este conform Obiectivului general nr. 15. din SDDAI.

Obiectivul general al Programului urmărește reducerea expunerii și vulnerabilității populației și infrastructurii la riscurile de situații de urgență și excepționale prin consolidarea

măsurilor de prevenire. Pentru atingerea acestui deziderat, programul se axează pe trei direcții complementare de acțiune. Prima vizează consolidarea mecanismului național de informare și avertizare preventivă, prin campanii publice, instruiți și utilizarea tehnologiilor moderne, inclusiv a unui sistem național de avertizare publică. A doua direcție se concentrează pe dezvoltarea și promovarea voluntariatului, prin crearea unui cadru normativ adecvat și formarea voluntarilor pregătiți să acționeze eficient în sprijinul comunităților. Cea de-a treia direcție are în vedere profesionalizarea și dotarea structurilor de expertiză tehnică ale IGSU, prin instruirea și atestarea experților, modernizarea laboratorului și elaborarea procedurilor standardizate pentru prevenirea riscurilor. Împreună, aceste obiective specifice vor contribui la creșterea rezilienței comunităților, reducerea pierderilor umane și materiale, diminuarea presiunii asupra bugetului de stat și la alinierea Republicii Moldova la standardele europene în domeniul protecției civile.

Indicatori de impact	Valoarea de referință în 2025	Ținta care urmează a fi atinsă în 2030
Gradul de conștientizare a populației privind pericolele situațiilor excepționale, în creștere cu 3 p.p.	67%	70%
Numărul de persoane decedate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de locuitori	4,54 (media anilor 2020-2024)	4,4 (media anilor 2025-2030)

În vederea realizării acestui obiectiv general, Programul NPGSUE stabilește trei obiective specifice, care vor contribui la implementarea cu succes a activităților planificate în domeniul de referință.

Obiectivul specific 1.1. Mecanismul național de informare preventivă privind riscurile de dezastre, consolidat până în anul 2030.

Obiectivul urmărește consolidarea mecanismului național de informare preventivă privind riscurile de dezastre, prin campanii publice de sensibilizare, instruiți practice și utilizarea instrumentelor digitale moderne. Implementarea unor campanii anuale de comunicare, a exercițiilor semestriale de simulare și a modulelor mobile de instruire va contribui la creșterea gradului de pregătire a populației și la reducerea vulnerabilităților în situații de urgență și excepționale. Astfel, se creează premise pentru formarea unei culturi a siguranței la nivel comunitar, în concordanță cu standardele și bunele practici europene.

Obiectivul specific 1.2. Creșterea cu cel puțin 50% a capacităților voluntariatului în domeniul prevenirii situațiilor de urgență și excepționale până în anul 2030.

Voluntariatul în domeniul situațiilor de urgență și excepționale reprezintă o resursă esențială pentru consolidarea rezilienței comunităților și pentru sprijinirea autorităților în prevenirea și gestionarea situațiilor de risc. În prezent, lipsa unui cadru normativ clar limitează atât recrutarea și instruirea voluntarilor, cât și integrarea lor în structurile de protecție civilă.

Prezentul Program urmărește elaborarea și adoptarea unui cadru juridic modern, care să reglementeze statutul, drepturile și responsabilitățile voluntarilor, precum și mecanismele de cooperare cu autoritățile publice. În paralel, se vor organiza programe de instruire și formare continuă, menite să asigure pregătirea practică și teoretică a voluntarilor pentru intervenții eficiente în caz de urgență.

Obiectivul specific 1.3. Până în anul 2030 procesul instituțional de expertiză în prevenirea situațiilor de urgență și excepționale dezvoltat.

Expertiza tehnică este esențială pentru prevenirea situațiilor de urgență și alinierea la standardele europene. În prezent, capacitățile sunt limitate de lipsa acreditării și de dotarea insuficientă a laboratorului. Prin modernizarea acestuia și instruirea specialiștilor, IGSU va putea

furniza evaluări corecte și probe juridice validate, contribuind direct la creșterea siguranței publice și la aplicarea riguroasă a normelor de securitate.

Obiectivul general 2. Asigurarea unui sistem rezilient de pregătire pentru protecția civilă în situații de urgență și excepționale (Ținta națională ODD 1.5; 11.5; 13.1; ODD 1, 11, 13), este conform Obiectivului general nr. 16. din SDDAI.

Realizarea obiectivului va permite orientarea investițiilor statului, precum și a partenerilor de dezvoltare spre edificarea unui sistem de pregătire care să integreze comunitățile, cetățenii și factorii de răspundere de toate nivelurile, în efortul de apărare a vieții, a proprietății și a mediului împotriva incendiilor și a altor situații de urgență și excepționale.

Crearea unei platforme digitale unificate de formare va oferi IGSU și partenerilor săi un instrument modern, actualizat permanent, prin care personalul va putea accesa rapid conținuturi specializate și va beneficia de pregătire continuă chiar la locul de muncă, fără întreruperea activității operative. În același timp, instruirea online a reprezentanților autorităților publice centrale și locale, a sectorului privat, a organizațiilor neguvernamentale și a voluntarilor va consolida un limbaj comun de intervenție și va impune proceduri standardizate, esențiale pentru coordonarea eficientă a resurselor în teren.

Avantajele economice sunt evidente: instruirea la distanță elimină costurile de deplasare și cazare asociate cursurilor tradiționale și permite formarea simultană a unui număr mult mai mare de participanți, inclusiv din zonele rurale. Modulele digitale pot fi ușor adaptate la riscuri noi și pot fi reutilizate, optimizând astfel cheltuielile publice pe termen lung. Prin accesul facil la aceste cursuri, se cultivă totodată o cultură a prevenției: angajații instituțiilor, actorii privați și voluntarii dobândesc competențe de autoprotecție și de sprijin comunitar, ceea ce reduce vulnerabilitatea colectivă și sporește încrederea populației în capacitatea statului de a gestiona crizele.

Nu în ultimul rând, platforma digitală va genera date valoroase despre participare și performanță, permițând evaluarea obiectivă a eficienței programelor de formare și ajustarea rapidă a conținuturilor în funcție de necesități. Această abordare bazată pe evidențe va alimenta procesul decizional strategic și va sprijini toate fazele ciclului de management al riscului – prevenire, pregătire, răspuns și restabilire. În ansamblu, măsurile vor ridica nivelul profesional și tehnic al personalului IGSU, vor consolida parteneriatele public-private în domeniul protecției civile și vor reduce atât timpul de reacție, cât și pierderile umane și materiale în situații de urgență, oferind Republicii Moldova o bază modernă, flexibilă și sustenabilă pentru a face față provocărilor tot mai complexe ale perioadei 2026-2030.

De asemenea, va contribui la creșterea gradului de pregătire a populației, a reprezentanților autorităților administrației publice, a sectorului privat, asociativ și voluntar în vederea gestionării eficiente a situațiilor de urgență și excepționale, fapt ce va duce la minimizarea efectelor situațiilor de urgență și excepționale și a pagubelor cauzate de acestea, precum și la consolidarea rezilienței populației și a sectorului public și privat în fața situațiilor de acest gen.

Indicatori de impact	Valoarea de referință în 2025	Ținta care urmează a fi atinsă în 2030
Gradul de pregătire a angajaților IGSU și a categoriilor de populație, în creștere cu 4%	36% angajați 76% populație	40% angajați 80% populație
Nivelul de completare a rezervelor de stat și de mobilizare asigurat în proporție de 90 %	65%	90%

În vederea realizării acestui obiectiv general, Programul NPGSUE stabilește trei obiective specifice, care vor contribui la implementarea cu succes a activităților planificate în domeniul de referință.

Obiectivul specific 2.1. Capacități de instruire în situații de urgență și excepționale, dezvoltate și consolidate până în anul 2030.

Acest obiectiv urmărește instituirea unui sistem modern, accesibil și eficient de instruire în domeniul situațiilor de urgență și excepționale, care să asigure pregătirea atât a personalului IGSU, cât și a altor actori instituționali și diferite categorii de populație. Prin operaționalizarea platformei digitale de instruire la distanță, angajații IGSU vor beneficia de programe continue de formare profesională, crescând gradual capacitatea instituțională până la peste o mie de persoane instruite până în 2030. În paralel, prin instruirea reprezentanților autorităților publice, sectorului privat, asociativ și voluntar, se urmărește crearea unei culturi a pregătirii colective și a responsabilității comune în domeniul protecției civile. De asemenea, realizarea unui studiu de fezabilitate pentru dezvoltarea poligoanelor și modulelor practice de instruire va permite integrarea instruirii teoretice cu cea aplicată, consolidând capacitatea de reacție rapidă și eficientă la nivel național.

La fel, urmărește și îmbunătățirea nivelului de pregătire practică a personalului IGSU și a partenerilor instituționali prin integrarea activă în programele de instruire ale Uniunii Europene și prin participarea la exerciții naționale și internaționale. Desfășurarea de simulări complexe și aplicații tactice în Republica Moldova va permite testarea capacităților operaționale, crearea unor mecanisme de răspuns coordonat și consolidarea cooperării internaționale. Totodată, pregătirea unei rezerve naționale de experți în protecție civilă va contribui la sporirea resursei umane specializate, capabilă să intervină rapid și eficient în caz de dezastre. Implementarea acestui obiectiv va genera o creștere semnificativă a profesionalismului, interoperabilității și rezilienței sistemului național de protecție civilă.

Obiectivul specific 2.2. Fortificarea capacităților grupurilor-țintă (populației, autorităților administrației publice, sectorului privat, asociativ și voluntar) în gestionarea situațiilor de urgență și excepționale.

Acest obiectiv urmărește consolidarea nivelului de pregătire a principalelor grupuri-țintă pentru a face față situațiilor de urgență și excepționale. Prin instruirii dedicate, campanii de conștientizare, simulări și parteneriate intersectoriale, Programul va contribui la dezvoltarea competențelor practice și teoretice ale populației, autorităților publice, sectorului privat, organizațiilor asociative și voluntarilor. Implementarea acestor acțiuni va spori nivelul de reziliență comunitară, va reduce vulnerabilitățile și va asigura o implicare mai activă a societății în sprijinirea mecanismelor instituționale de prevenire și intervenție.

Obiectivul specific 2.3. Sporirea până în anul 2030 a capacităților statului pentru protecția populației și a teritoriului în situații de criză.

Acest obiectiv urmărește dezvoltarea capacităților instituționale și logistice ale Agenției Rezerve Materiale, prin modernizarea infrastructurii de depozitare și completarea treptată a stocurilor de bunuri esențiale. Rezervele de stat și de mobilizare reprezintă un instrument critic pentru protecția populației și a infrastructurii în caz de urgențe majore, dezastre naturale, crize economice etc.. Modernizarea depozitelor și adaptarea permanentă a compoziției stocurilor la noile tipuri de riscuri vor permite un răspuns rapid și coordonat al statului.

Obiectivul general 3. Capacități de intervenție și răspuns în situații de urgență și excepționale îmbunătățite (Țintele naționale ODD 1.5; 11.5, 13.1; ODD 1, 11, 13), este conform Obiectivului general nr. 17. din SDDAI.

Obiectivul în cauză va permite asigurarea unui răspuns prompt la apelurile de urgență ale cetățenilor, precum și dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și redimensionarea capacităților IGSU la capitolul intervenție. Implementarea obiectivului va determina modernizarea comprehensivă a sistemului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru intervalul 2026-2030.

Elaborarea conceptului de organizare a intervenției și integrarea permanentă a datelor IGSU în sistemul informațional operațional vor furniza o arhitectură clară de comandă-control și o bază de date unică, accesibilă în timp real tuturor structurilor implicate. Această viziune unitară va

permite dispecerilor să identifice rapid cele mai apropiate resurse, să urmărească evoluția misiunilor și să fundamenteze decizii pe informații exacte și actualizate.

O modernizare substanțială a infrastructurii – de la renovarea sediilor centrale până la reconstrucția ori construirea noilor posturi de salvatori și pompieri – va reduce timpul de deplasare, va asigura condiții de lucru adecvate și va consolida reziliența logistică. Securizarea energetică a acestor clădiri, prin surse alternative și echipamente de rezervă, garantează continuitatea operațiunilor chiar în cazul întreruperilor extinse de electricitate.

Dotarea cu autospeciale de intervenție moderne și cu echipamente individuale de protecție reprezintă un salt calitativ în capacitatea de răspuns, sporind atât mobilitatea forțelor, cât și siguranța personalului în situații cu grad ridicat de risc. În paralel, operaționalizarea modului de pompare de mare capacitate, certificarea unității USAR și punerea în funcțiune a modului destinat stingerii incendiilor forestiere cu autospeciale vor diversifica portofoliul de capabilități specializate, permițând intervenții eficiente într-o gamă largă de scenarii: inundații, prăbușiri structurale sau incendii de vegetație de proporții.

Dimensiunea medicală este abordată printr-un pachet legislativ și organizațional coerent. Amendarea Legii ocrotirii sănătății, definirea conceptului SMURD ca sistem public integrat în subordinea IGSU și a Ministerului Sănătății, precum și elaborarea metodologiei naționale de acreditare în prim ajutor calificat vor crea cadrul juridic pentru un răspuns medical prespitalicesc unitar și performant. Acordurile de parteneriat interinstituțional și programele de formare vor asigura schimbul continuu de bune practici, iar instruirea și atestarea personalului IGSU în acordarea primului ajutor calificat vor garanta că victimele primesc îngrijiri avansate încă din primele minute ale intervenției.

Prin aceste măsuri complementare - organizare strategică, infrastructură modernizată, echipamente adecvate, capabilități specializate și reformă medico-operativă—Republica Moldova își consolidează semnificativ capacitatea de prevenire, pregătire și reacție. Rezultatul se va reflecta în reducerea timpilor de răspuns, limitarea pierderilor umane și materiale, creșterea încrederii publice în instituțiile responsabile și alinierea standardelor naționale la cele europene și internaționale în domeniul protecției civile.

Indicatori de impact	Valoarea de referință în 2025	Ținta care urmează a fi atinsă în 2030
Timpul mediu de intervenție la apelurile de urgență redus până la 18 min 45 sec	19 min 25 sec (media anilor 2021-2024)	18 min 45 sec (2030)
Numărul de persoane direct afectate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de locuitori	23,84 (media anilor 2020-2024)	20 (media anilor 2025-2030)

În vederea realizării acestui obiectiv general, Programul NPGSUE stabilește trei obiective specifice, care vor contribui la implementarea cu succes a activităților planificate în domeniul de referință.

Obiectivul specific 3.1. Până în 2030, IGSU crește capacitățile de dotare cu tehnică și echipament de intervenție cu 8%

Obiectivul urmărește dezvoltarea și modernizarea infrastructurii instituționale a IGSU, concomitent cu dotarea subdiviziunilor cu autospeciale și echipamente moderne, necesare pentru intervenții eficiente în situații de urgență și excepționale. Prin consolidarea bazei logistice, modernizarea remizelor și achiziția de tehnică performantă, se va asigura reducerea timpului de răspuns, creșterea eficienței operaționale și alinierea la standardele europene. Realizarea acestui

obiectiv va contribui direct la protejarea vieții cetățenilor și la sporirea rezilienței comunităților în fața riscurilor majore.

Obiectivul specific 3.2. Dezvoltarea până în anul 2030 a capacităților IGSU de furnizare a asistenței internaționale în conformitate cu angajamentele Republicii Moldova de participare la Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene (EUCPM).

Acest obiectiv urmărește consolidarea rolului Republicii Moldova ca stat participant activ la Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene. Prin dezvoltarea de module naționale de intervenție compatibile cu standardele europene, instruirea continuă a personalului și participarea la exerciții comune, țara noastră își va spori capacitatea de a furniza asistență internațională rapidă și eficientă. Realizarea acestui obiectiv va contribui la creșterea credibilității Republicii Moldova în cadrul parteneriatelor europene, la consolidarea cooperării internaționale și la întărirea rezilienței naționale prin schimbul de bune practici și tehnologii moderne de intervenție.

Obiectivul specific 3.3. Dezvoltarea până în anul 2030 a capacităților de intervenție a personalului paramedical din cadrul IGSU pentru acordarea primului ajutor în situații de urgență care pun în pericol viața și sănătatea oamenilor.

Acest obiectiv vizează profesionalizarea și operaționalizarea capacităților paramedicale ale IGSU prin intervenția de modificare a cadrului normativ, instruirea și certificarea personalului, precum și desfășurarea efectivă a misiunilor de prim ajutor. Implementarea sa va contribui la reducerea timpului de răspuns și la creșterea șanselor de supraviețuire a victimelor în situații critice.

Capitolul IV **INDICATORI DE MONITORIZARE**

Obiectivul specific	Indicatori de rezultat ai politicii publice	Valoarea de referință în anul 2025	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2028	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2030	Furnizorul de date
Obiectivul specific 1.1. Mecanismul național de informare preventivă privind riscurile de dezastre, consolidat până în anul 2030	Sistem de avertizare publică funcțional	0	100%	1 (sistem)	MAI, STISC, ANRCTI
	Operaționalizarea modulelor mobile de prevenire și instruire	0	100%	35	MAI, MEC, MM, MMPS, APL
Obiectivul specific 1.2. Creșterea cu cel puțin 50% a capacităților voluntariatului în domeniul prevenirii situațiilor de urgență și excepționale până în anul 2030	100 de voluntari instruiți și implicați	165	225	265	MAI, MEC, CALM
Obiectivul specific 1.3. Până în anul 2030 procesul instituțional de expertiză în prevenirea situațiilor de urgență și excepționale dezvoltat	Atestarea angajaților IGSU în domeniul de expertiză	0	2	4	MAI, MIDR

Obiectivul specific 2.1. Capacități de instruire în situații de urgență și excepționale, dezvoltate și consolidate până în anul 2030	Creșterea graduală a capacităților de pregătire a efectivului IGSU și a populației până în anul 2030	822 angajați	936 angajați	1012 angajați	MAI
		2356 populație	2411 populație	2447 populație	
	Desfășurarea exercițiilor internaționale în Republica Moldova	4	100%	5	MAI
	Pregătirea angajaților IGSU ca experți în domeniul protecției civile	0	1	2	MAI
Obiectivul specific 2.2. Fortificarea capacităților grupurilor-țintă (populației, autorităților administrației publice, sectorului privat, asociativ și voluntar) în gestionarea situațiilor de urgență și excepționale	Desfășurarea anuală a aplicațiilor și exercițiilor în domeniul Protecției civile	30	51	65	MAI, MIDR, APL
Obiectivul specific 2.3. Sporirea până în anul 2030 a capacităților statului pentru protecția populației și a teritoriului în situații de criză	Completarea stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare	65%	80%	90%	MAI
	Renovarea și modernizarea obiectelor de infrastructură a ARM	3	6	8	MAI
Obiectivul specific 3.1. Până în 2030, IGSU crește capacitățile de dotare cu tehnică și echipament de intervenție cu 8%	Sistem informațional integrat pentru managementul operațional funcțional	0	60%	1	MAI
	Asigurarea sediilor IGSU cu condiții corespunzătoare de muncă	26 (sedii renovate și construite)	30	33	MAI
	Creșterea normelor tehnice și de dotare	55,5%	60%	63,5%	MAI

Obiectivul specific 3.2. Dezvoltarea până în anul 2030 a capacităților IGSU de furnizare a asistenței internaționale în conformitate cu angajamentele Republicii Moldova de participare la Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene (EUCPM)	Operaționalizarea modulelor pentru acordarea asistenței la nivel internațional	0	1	3	MAI
Obiectivul specific 3.3. Dezvoltarea până în anul 2030 a capacităților de intervenție a personalului paramedical din cadrul IGSU pentru acordarea primului ajutor în situații de urgență care pun în pericol viața și sănătatea oamenilor	Numărul misiunilor atribuite în acordarea serviciilor de prim ajutor medical calificat cetățenilor	0	200	300	MS, MAI

Capitolul V IMPACT

Programul stabilește obiectivele pe termen mediu, având ca scop dezvoltarea strategică a domeniului protecției civile și apărării împotriva incendiilor, adaptată la provocările și riscurile actuale și necesitățile reale ale societății, sporirea rezilienței țării la situațiile de urgență și excepționale, prin consolidarea capacităților de coordonare, conștientizare și informare și aplicare a tehnologiilor inovatoare.

Pentru atingerea acestor deziderate, Programul va asigura implementarea următoarelor Obiective de Dezvoltare Durabilă ale Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030:

- Obiectivul nr. 1: eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context (ținta 1.5);
- Obiectivul nr. 11: dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile (ținta 11.5);
- Obiectivul nr. 13: luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor (ținta 13.1).

Implementarea Programului va contribui, cu certitudine, la reducerea eficientă a riscului producerii situațiilor de urgență și excepționale, la dezvoltarea capacităților naționale în vederea asigurării unor servicii de stat de calitate oferite cetățenilor, inclusiv reducerea numărului de victime și a pagubelor.

În plan normativ, adoptarea actelor normative propuse va consolida cadrul juridic al protecției civile, va elimina lacunele legislative și va alinia integral cadrul național la cel comunitar. Această armonizare va permite o reglementare mai eficientă a gestionării situațiilor de urgență și excepționale, va facilita preluarea bunelor practici europene, va clarifica competențele tuturor actorilor implicați și va crea premisele unei finanțări sustenabile a domeniului.

Pentru garantarea unui mediu sigur de securitate publică, vor fi create și dezvoltate condiții pentru intervenții rapide și eficiente la apelurile cetățenilor, va fi optimizată organizarea intervențiilor prompte în cele mai îndepărtate locații și va fi pus accent deosebit pe securitatea

cetățeanului. De asemenea, vor fi dezvoltate capacitățile naționale pentru intervenții externe în vederea acordării unui ajutor real în situații de dezastre, statelor solicitante.

Prin aprobarea unui nou mecanism guvernamental și operaționalizarea sistemului de avertizare publică, se va institui o arhitectură coerentă de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale. Populația va primi alerte rapide și personalizate, iar autoritățile vor dispune de proceduri standardizate de monitorizare și reacție, ceea ce va reduce semnificativ pierderile umane și materiale generate de dezastre.

Revizuirea și elaborarea programelor și a planurilor de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale vor asigura o reziliență consolidată în fața situațiilor de urgență și excepționale a comunităților. În baza metodologiilor elaborate, vor fi fortificate capacitățile autorităților administrației publice centrale și locale în materie de anticipare a situațiilor de urgență și excepționale în baza realizării măsurilor de evaluare, identificării și inventarierii surselor de risc. Pregătirea în domeniul prevenirii riscurilor va determina autoritățile locale să planifice investiții în pregătirea ariilor de responsabilitate în vederea limitării pagubelor cauzate de dezastre.

Ca urmare a desfășurării campaniilor de informare, a elaborării programelor de educare și pregătire a populației privind riscurile specifice, modul de comportare și rolul protecției individuale, societatea va fi mai bine informată și mai pregătită în fața provocărilor generate de situațiile de urgență și excepționale. Campaniile anuale de informare, vor întări cultura de prevenire la nivel comunitar. Acțiunile de achiziționare a tehnicii pentru asigurarea activităților de informare, includerea tematicilor de autoprotecție în curricula, desfășurarea exercițiilor semestriale de evacuare în instituțiile de învățământ și desfășurarea concursului „Școala securității” vor crește gradul de conștientizare a populației, care va fi mai capabilă să reacționeze corect în caz de situații de urgență și dezastre, contribuind la scăderea numărului de victime și a prejudiciului material.

Datorită înființării noilor posturi de salvatori și pompieri și antrenării voluntarilor în acțiuni de prevenire, comunitățile vor deveni mai protejate în fața riscurilor. Dezvoltarea voluntariatului, inclusiv prin instruirea a cel puțin o sută de voluntari, va extinde capacitatea de reacție în comunități, va diversifica sursele de sprijin logistic și va promova solidaritatea socială în fața riscurilor.

Totodată, dezvoltarea SMURD va asigura prestarea unor servicii de calitate, corespunzătoare exigențelor actuale, ce va îmbunătăți semnificativ șansele de supraviețuire a victimelor în primele momente de manifestare a situațiilor de urgență.

Achiziția echipamentelor de expertiză și formarea specialiștilor vor îmbunătăți calitatea evaluărilor tehnice, permițând identificarea timpurie a vulnerabilităților clădirilor și infrastructurii critice. În consecință, se vor emite măsuri de siguranță mai riguroase, reducând probabilitatea producerii unor accidente majore.

Lansarea platformei digitale și actualizarea programelor de instruire vor permite extinderea substanțială a capacităților de formare, iar participarea la cursuri de instruire va consolida interoperabilitatea și alinierea la standardele europene.

Capitolul VI COSTURI

Din perspectiva finanțării, Programul urmează să se bazeze pe principiile de sinergie și complementaritate între resursele financiare publice și cele atrase, inclusiv de la partenerii de dezvoltare. O parte din obiectivele și acțiunile propuse pentru realizarea Programului vor fi acoperite din sursele financiare planificate în Cadrul bugetar pe termen mediu 2026-2028, din contul și în limitele alocațiilor prevăzute în aceste scopuri în bugetele autorităților și instituțiilor responsabile de implementare, precum și din sursele de finanțare oferite pe bază de asistență externă.

Valoarea estimativă a resurselor financiare necesare pentru implementarea Programului constituie **2 062352,2 mii de lei**.

În conformitate cu pct. 1, lit. f) din Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 208/2015 privind Clasificația bugetară (anexa nr. 7), resursele financiare necesare pentru implementarea Programului urmează a fi acoperite de următoarele subprograme:

- Protecția civilă și apărarea împotriva incendiilor (3702);
- Politici și management al rezervelor materiale ale statului (2701);
- Rezerve materiale ale statului (2702);
- Servicii de suport în domeniul rezervelor materiale ale statului (2703);
- Asigurarea securității tehnice la nivel industrial, prin supravegherea obiectelor și activităților periculoase (5011);
- Învățământ liceal (0226).

Tabel nr. 3: Finanțarea Programului conform obiectivelor specifice

Obiectiv specific	Costuri total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)				
		Bugetul de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite	2026	2027	2028	2029	2030
1.1. Mecanismul național de informare preventivă privind riscurile de dezastre, consolidat până în anul 2030	133290,1	181,6	105108,5	28000	19299,8	85990,3			
1.2. Creșterea cu cel puțin 50% a capacităților voluntariatului în domeniul prevenirii situațiilor de urgență și excepționale până în anul 2030	366,8	66,8		300,0		66,8			
1.3. Până în anul 2030 procesul instituțional de expertiză în prevenirea situațiilor de urgență și excepționale dezvoltat	12096,0	96,0		12000,0	48,0	24,0			
2.1. Capacități de instruire în situații de urgență și excepționale, dezvoltate și consolidate până în anul 2030	24700	736	21944	2020	1934	15511	967	3334	934
2.2. Fortificarea capacităților grupurilor-țintă (populației, autorităților administrației publice, sectorului privat, asociativ și voluntar) în gestionarea situațiilor de urgență și excepționale	3908,0	3908,0			781,6	781,6	781,6	781,6	781,6

Obiectiv specific	Costuri total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)				
		Bugetul de stat	Asistență externă	Costuri neacoperite	2026	2027	2028	2029	2030
2.3. Sporirea până în anul 2030 a capacităților statului pentru protecția populației și teritoriului în situații de criză	412900,0	412900,0			98900,0	97500,0	94500,0	61000,0	61000,0
3.1. Până în 2030, IGUSU crește capacitățile de dotare cu tehnică și echipament de intervenție cu 8%	1398541	1506,6	400600	996434,3	7239,8	331066,8	29000,0	23200,0	11600,0
3.2. Dezvoltarea până în anul 2030 a capacităților IGUSU de furnizare a asistenței internaționale în conformitate cu angajamentele Republicii Moldova de participare la Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene (EUCPM)	75600,0			75600,0					
3.3. Dezvoltarea până în anul 2030 a capacităților de intervenție a personalului paramedical din cadrul IGUSU pentru acordarea primului ajutor în situații de urgență care pun în pericol viața și sănătatea oamenilor	950,4	950,4	0,0	0,0	350,4	150,0	150,0	150,0	150,0
Total	2062352,2	420345,4	527652,5	1114354,3	128577,6	531090,5	125398,6	88465,6	74465,6

Realizarea unor acțiuni ale Programului ar putea genera costuri suplimentare față de cele planificate, care nu pot fi estimate în momentul elaborării Programului și urmează a fi determinate pe parcursul implementării.

Adițional, vor fi identificate și surse externe de finanțare pentru realizarea integrală a activităților planificate.

La fel, activitățile Programului urmează a fi implementate cu suportul:

1) Acordului de împrumut nr. 9720-MD, semnat la 07.02.2025 între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) în vederea realizării Proiectului de susținere a managementului riscurilor de dezastru și rezilienței Republicii Moldova (Hotărârea Guvernului nr. 908/2024), componenta 1: Investiții și consolidare instituțională pentru pregătirea și răspunsul la situații de urgență – **29,0 mln dolari SUA**;

- Subcomponenta 1.1: Sistemul de avertizare publică – 5,0 mln dolari SUA, care va finanța instalarea și implementarea unui sistem cu acoperire națională, bazat pe difuzare celulară, care va permite difuzarea imediată a avertismentelor de urgență și dezastre către rezidenți, salvând vieți și reducând considerabil pierderile materiale;

- Subcomponenta 1.2: Vehicule de intervenție în caz de urgență – 22,5 mln dolari SUA, care va finanța achiziționarea de vehicule de intervenție în caz de urgență (autospeciale pentru intervenții la incendii) și echipamente (containere de căutare și salvare și logistică specifice pericolelor) pentru IGSU;

- Subcomponenta 1.3: Pregătirea comunității pentru situații de urgență – 1,5 mln dolari SUA, care va finanța achiziția de echipamente de urgență esențiale pentru ofițerii de prevenire ai IGSU la nivel de comunitate locală și îmbunătățirea sistemului de prevenire a dezastrelor (evaluarea și reducerea riscurilor) - inclusiv instruire pentru creșterea gradului de conștientizare a publicului cu privire la pregătirea pentru dezastre.

2) Programul tehnic-umanitar al Departamentului Apărării al Statelor Unite ale Americii (US Department of Defense Humanitarian Assistance Program), program finanțat de Ambasada Statelor Unite în Republica Moldova, prin cooperare cu Ministerul Afacerilor Interne și IGSU privind reconstrucția și renovarea posturilor (remizelor), dotarea lor cu echipamente și asigurarea accesului infrastructural.

În cazul identificării unor surse suplimentare de finanțare externă, acestea vor fi alocate și utilizate în mod corespunzător pentru susținerea acțiunilor prevăzute în cadrul prezentului Program, cu ajustările necesare în conformitate cu obiectivele și prioritățile stabilite.

Capitolul VII

RISCURI DE IMPLEMENTARE

Procesul de evaluare a riscurilor de implementare este realizat în conformitate cu analiza factorilor de implementare, evaluare și monitorizare.

Tabel nr. 4: Riscurile de implementare a Programului

Riscuri anticipate	Nivelul riscului	Măsuri de diminuare
Implicare redusă, coordonare deficitară, atitudine reticentă, tergiversări de procese din partea autorităților responsabile de implementare a Programului	Mediu	- Întărirea demersurilor către actorii implicați în realizarea acțiunilor din Program; - Stabilirea unui dialog constructiv cu instituțiile responsabile, inclusiv între factorii de decizie; - Organizarea ședințelor de lucru.
Interes și receptivitate scăzută din partea persoanelor din comunități față de obiectivele propuse pentru realizare în Program	Mediu	- Realizarea activităților de informare, sensibilizare și conștientizare a populației și a organelor administrației publice locale privind importanța măsurilor ce țin de gestionarea eficientă a situațiilor de urgență și excepționale
Lipsă de cooperare, rigiditate, reticență, comunicare deficitară cu autoritățile administrației publice centrale în procesul de modificare/elaborare a legislației în domeniul gestionării situațiilor de urgență și excepționale	Înalt	- Stabilirea unui dialog eficient cu entitățile implicate prin organizarea de ședințe comune, instituirea grupurilor de lucru comune; - Formularea demersurilor necesare, inclusiv la nivel ierarhic superior, în vederea deblocării proceselor.
Fluctuație ridicată a resurselor umane, competențe deficitare ale angajaților instituțiilor publice, ale autorităților publice locale	Mediu	- Consolidarea politicii de management al resurselor umane/identificarea instrumentelor suplimentare de motivare pentru angajații IGSU; - Consolidarea capacităților profesionale prin identificarea oportunităților de instruire internă/externă; - Organizarea sesiunilor/atelierelor de lucru cu experți naționali, precum și din exterior.
Întârzieri în alocarea finanțării pentru activitățile care presupun implicații financiare, nealocarea mijloacelor	Înalt	- Formularea demersurilor argumentate către Ministerul Finanțelor privind necesitatea alocării de surse financiare;

financiare pentru activități ce sunt finanțate de la bugetul de stat, asigurarea la un nivel scăzut a finanțării activităților pentru administrarea rezervelor de stat și de mobilizare, precum și dezvoltarea sistemului unic al rezervelor		- Identificarea alternativelor financiare din sursele externe; - Prioritizarea acțiunilor în funcție de importanța acestora; - Planificarea la elaborarea bugetului de stat a surselor financiare pentru domeniile strategice; - Reevaluarea limitelor alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală pentru administrarea rezervelor de stat și de mobilizare și dezvoltarea sistemului unic al rezervelor.
Lipsa consecvenței în implementarea acțiunilor planificate pentru o durată mai mare decât mandatul unei legislaturi sau mandatul unui Guvern	Mediu	- Adoptarea măsurilor necesare pentru asigurarea continuității în realizarea acțiunilor; - Argumentarea necesității și a importanței implementării obiectivelor asumate.

Capitolul VIII

AUTORITĂȚI ȘI INSTITUȚII RESPONSABILE

Responsabili de implementarea Programului sunt Ministerul Afacerilor Interne și alte autorități publice, conform domeniilor de competență: Ministerul Sănătății (dezvoltarea capacităților de intervenție a personalului paramedical pentru acordarea primului ajutor în situații care pun în pericol viața și sănătatea oamenilor), Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică – aspecte privind supravegherea de stat în domeniul protecției civile și apărării împotriva incendiilor), Ministerul Educației și Cercetării (procesul de instruire în domeniul protecției civile), Ministerul Muncii și Protecției Sociale (dezvoltarea capacităților de accesibilitate a informațiilor pentru categoriile de populație cu necesități speciale), autoritățile administrației publice locale (în continuare APL - realizarea sarcinilor în domeniul protecției civile, acțiuni de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale, etc.), la fiecare acțiune din Planul de acțiuni fiind indicată autoritatea responsabilă de atingerea indicatorilor asumați în termenul stabilit.

De asemenea, la implementarea Programului vor participa actorii relevanți din societatea civilă și partenerii de dezvoltare:

- Congresul Autorităților Locale din Moldova;
- Ambasada Statelor Unite ale Americii (domeniul construcției/reconstrucției sediilor remizelor de pompieri);
- Organizația „Solidarity Fund PL in Moldova” (domeniul dezvoltării voluntariatului în situații de urgență și excepționale);
- Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (domeniile voluntariatului, prevenției în situații de urgență și excepționale);
- Banca Mondială în Moldova;
- Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

În procesul de implementare a Programului autoritățile responsabile vor coopera cu alte autorități ale administrației publice centrale și locale, cu organizațiile neguvernamentale, precum și cu partenerii de dezvoltare.

Capitolul IX

PROCEDURI DE MONITORIZARE, EVALUARE ȘI RAPORTARE

Implementarea Programului se va realiza în două etape, în conformitate cu Planul de acțiuni privind implementarea Programului:

- 1) etapa I – anii 2026-2028;
- 2) etapa a II-a – anii 2029-2030.

Procesul de monitorizare și raportare se va realiza pe parcursul perioadei de implementare a Programului, de către Ministerul Afacerilor Interne, în vederea stabilirii gradului de realizare a acțiunilor, gradului de conformitate a acțiunilor întreprinse cu cele planificate, identificării

cauzelor nerealizării în termen a acțiunilor planificate și modificărilor pentru îmbunătățirea procesului de implementare.

Astfel, ministerele în limitele competențelor atribuite, vor asigura realizarea Programului și vor transmite anual, până la data de 10 februarie, Ministerului Afacerilor Interne rapoarte privind acțiunile realizate.

Rezultatele implementării vor fi incluse în raportul de progres privind implementarea Programului, care se elaborează anual de către Ministerul Afacerilor Interne, în baza informațiilor prezentate de către autoritățile/instituțiile responsabile de implementare. În cazul acțiunilor cu mai mulți responsabili de implementare, rolul de coordonator/executor primar al implementării îi revine primei autorități/instituții indicate. Executorul primar va generaliza informațiile executorilor secundari și o va prezenta în termenele stabilite Ministerul Afacerilor Interne. Rapoartele de progres trebuie să furnizeze, inclusiv, date cantitative cu privire la progresul realizării obiectivelor specifice și indicatorii de rezultat.

Procesul de evaluare a implementării Programului se va desfășura în vederea prezentării unei imagini obiective bazate pe relevanța, efectivitatea, eficiența, durabilitatea și impactul Programului pe termen mediu. Activitățile de evaluare privind implementarea Programului se vor realiza după cum urmează:

a) după prima etapă de se va elabora un raport de evaluare intermediară pentru 3 ani;

b) după finalizarea perioadei de realizare a Programului se va elabora un raport de evaluare finală pentru 5 ani.

Astfel, Ministerul Afacerilor Interne va prezenta Cancelariei de Stat raportul de evaluare intermediară (până la data de 15 aprilie 2029) și raportul de evaluare finală (până la data de 15 aprilie 2031), în conformitate cu cadrul metodologic aprobat de Cancelaria de Stat, respectiv Ghidul metodologic pentru evaluarea intermediară și ex post a politicilor publice, respectând criteriile de relevanță, efectivitate, eficiență, durabilitate, impact și coerență.

Rapoartele de evaluare vor conține:

a) sumarul executiv (descrierea scopului și a obiectivelor Programului, rezultatele obținute în procesul de implementare, concluziile și recomandările principale);

b) introducere (descrierea succintă a Programului, a scopului evaluării, a metodelor de evaluare și a constrângerilor în procesul de evaluare);

c) constatări (prezentarea detaliată a rezultatelor evaluării, în conformitate cu criteriile de relevanță, eficacitate, eficiență, durabilitate și, în cazul evaluării finale, impactul Programului);

d) concluzii (descrierea succintă a concluziilor făcute în baza evaluării);

e) recomandări (descrierea activităților recomandate pentru îmbunătățirea situației din domeniul sau subdomeniul inclus în Program și a documentului propriu-zis, în cazul evaluării intermediare).

Rapoartele de evaluare internă vor fi elaborate de unitatea de analiză, monitorizare și evaluare a politicilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, cu suportul autorităților/instituțiilor responsabile de implementarea Programului.

Pentru asigurarea unui proces transparent și eficient de monitorizare și evaluare a implementării, se vor aplica următoarele metode și instrumente:

- colectarea periodică a datelor intermediare și a datelor statistice relevante privind realizarea activităților, furnizate de instituțiile responsabile;
- sistematizarea și centralizarea datelor colectate;
- analiza calitativă și cantitativă a informațiilor;
- elaborarea notelor informative, în vederea susținerii procesului decizional;
- constituirea, după caz, a unor grupuri de lucru tematice pentru examinarea aprofundată a anumitor aspecte.

Rapoartele elaborate pe baza acestor metode și instrumente vor fi supuse procesului de consultare și aprobare în condițiile stabilite, iar recomandările și concluziile incluse vor servi drept bază pentru revizuirea intervențiilor planificate.

În cazul în care evaluarea intermediară atestă devieri de la activitățile planificate (acțiunile, indicatorii de rezultat și monitorizare), raportul evaluării intermediare poate constitui temei pentru inițierea procesului de modificare a Planului de acțiuni privind implementarea Programului.

Rapoartele de evaluare vor fi publicate pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne.

PLANUL DE ACȚIUNI
privind implementarea Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Coexecutori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obiectivul general 1. Măsurile eficientizate de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale (Ținta națională ODD 1.5; 11.5; 13.1; ODD 1, 11, 13)														
Obiectivul specific 1.1. Mecanismul național de informare preventivă privind riscurile de dezastre, consolidat până în anul 2030														
1.	1.1.1. Elaborarea Regulamentului de utilizare și gestionare a sistemului național de avertizare publică	Hotărâre a Guvernului aprobată	66,8	66,8			35.01 37.02	66,8					Trimestrul IV, 2026	MAI (Direcția politici în domeniul situațiilor de urgență, excepționale și conexe, (în continuare DPDSUEC), IGSU)/ Serviciul Tehnologia Informațiilor și Securitate Cibernetică (în continuare STISC); Agenția Națională pentru Reglementarea în comunicații

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Coexecutori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
														Electronice și Tehnologia Informației (în continuare ANRCTI)
2.	1.1.2. Crearea sistemului național de avertizare publică	Sistem de avertizare publică funcțional	85923,5		85923,5 ¹		37.02		85923,5				Trimestrul IV, 2027	MAI (IGSU)/ STISC ANRCTI

¹ Acord de împrumut nr. 9720-MD, semnat la 07.02.2025 între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) în vederea realizării Proiectului de susținere a managementului riscurilor de dezastre și rezilienței Republicii Moldova (HG 908/2024), subcomponenta 1.1: *Sistemul de avertizare publică* (5 mil dolari SUA).

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul program ului/ subprog ramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Coexecutori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
3.	1.1.3. Creșterea gradului de înțelegere și conștientizare de către populație a riscurilor în domeniul situațiilor de urgență și excepționale	Cel puțin 10 campanii de informare preventivă desfășurate cu informarea a cel puțin 100 000 de persoane și activități desfășurate în cel puțin 500 de localități anual	25000,0			25000,0 2026 – 5000,0 2027 - 5000,0 2028 - 5000,0 2029 - 5000,0 2030 - 5000,0	37.02	Propus în CBTM 2026-2028					Anual	MAI (IGSU)/ MEC; MM; APL
4.	1.1.4. Crearea și operaționalizarea modulelor regionale mobile de prevenire pentru pregătirea comunității în situații de urgență	Achiziționarea a cel puțin 35 unități de tehnică pentru desfășurarea activităților de prevenire	19185,0 ²		19185,0		37.02	19185,0					Trimestrul IV, 2026	MAI (IGSU)
5.	1.1.5. Organizarea și desfășurarea instruirii copiilor/elevilor în instituțiile de învățământ privind comportamentul adecvat în caz de risc și declanșare a	Completarea curriculumului de instruire cu tematici privind comportamentul în caz de pericol sau declanșare a	66,8	66,8			0226		66,8				Trimestrul IV, 2027	MEC/ MAI (IGSU)

² Acord de împrumut nr. 9720-MD, semnat la 07.02.2025 între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) în vederea realizării Proiectului de susținere a managementului riscurilor de dezastre și rezilienței Republicii Moldova (HG 908/2024), subcomponenta 1.3: *Pregătirea comunității pentru situații de urgență* (1,5 mln dolari SUA).

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Coexecutori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	situațiilor de urgență și excepționale	situațiilor de urgență/excepționale												
		Cel puțin 2 exerciții de evacuare în instituțiile de învățământ desfășurate anual (conform HG nr. 847/2022)	0,0 ³										Semestrial	MEC/ MAI (IGSU)
		Desfășurarea anuală a concursului “Școala securității” cu participarea a cel puțin 15 unități administrative de nivel 2 și nivel special	3000,0			3000,0 2026 – 600,0 2027 - 600,0 2028 - 600,0 2029 - 600,0 2030 - 600,0	02.26						Anual	MAI (IGSU)/ MEC; APL

³ Nu necesită costuri din bugetul de stat.

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul program ului/ subprog ramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Coexecutori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
6.	1.1.6. Dezvoltarea capacităților de accesibilitate a informațiilor pentru categoriile de populație cu necesități speciale	Încheierea unui acord de colaborare între IGSU al MAI, MMPS și Asocia Surzilor din Republica Moldova, privind prestarea serviciilor de comunicare prin utilizarea limbajul mimico-gestual/limbaj ul semnelor	24,0	24,0			35.01	24,0						MAI (IGSU)/ MMPS; Asociația Surzilor din Republica Moldova
		Elaborarea procedurii standard de solicitare și activare a serviciilor de comunicare prin utilizarea limbajul mimico-gestual/limbaj ul semnelor în context de urgență	24,0	24,0			35.01	24,0						MAI (IGSU)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul program ului/ subprog ramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Coexecutori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obiectivul specific 1.2. Creșterea cu cel puțin 50% a capacităților voluntariatului în domeniul prevenirii situațiilor de urgență și excepționale până în anul 2030														
7.	1.2.1. Aprobarea proiectului de Lege a voluntariatului în domeniul protecției civile si apărării împotriva incendiilor	Decizie protocolară aprobată de Guvern	66,8	66,8			35.01 37.02		66,8				Trimestrul IV, 2027	MAI (DPDSUEC, IGSU)/ MEC; Congresul Autorităților Locale din Moldova
8.	1.2.2. Instruirea personalului voluntar	100 de voluntari instruiți și implicați	300,0			2026 – 60,0 2027 - 60,0 2028 - 60,0 2029 - 60,0 2030 - 60,0	37.02						Trimestrul IV, 2030	MAI (IGSU)
Obiectivul specific 1.3. Până în anul 2030 procesul instituțional de expertiză în prevenirea situațiilor de urgență și excepționale dezvoltat														
9.	1.3.1. Dotarea laboratoarelor Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne cu instalații, utilaj și echipamente	Echipamente, instalații și utilaje pentru activitatea de expertiză procurate (un set)	12000,0			2030-12000,0	37.02						Trimestrul IV, 2030	MAI (IGSU)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul program ului/ subprog ramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Coexecutori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
10.	1.3.2. Instruirea angajaților în domeniul cercetării cazurilor situațiilor de urgență și excepționale, precum și în domeniul stabilirii indicilor tehnici ai materialelor și elementelor de construcție	Personal profesionist instruit (4 persoane/ atestate în domeniul de expertiză)	48,0	48,0			37.02	24,0	24,0				Trimestrul IV, 2027	MAI (IGSU)/ MIDR
11.	1.3.3. Elaborarea procedurilor operaționale privind avizarea documentației de urbanism și avizului consultativ în domeniul construcțiilor	4 Proceduri standard de operare elaborate și aprobate	24,0	24,0			37.02	24,0					Trimestrul IV, 2026	MAI (IGSU)
		Regulamentul privind avizarea publică în domeniul protecției civile și apărării împotriva incendiilor, elaborat și aprobat	24,0	24,0			37.02	24,0					Trimestrul IV, 2026	MAI (IGSU)

[illegible]

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Coexecutori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	autorităților publice centrale, autorităților publice locale, sectorului privat, asociativ și voluntar	persoane anual, cu atingerea în anul 2030 a capacităților pentru 2447 persoane												
15.	2.1.4. Creșterea capacităților de instruire și pregătire în domeniul protecției civile	Studiu de fezabilitate pentru crearea poligoanelor și modulelor de instruire realizat	14544,0		14544,0 (în proces de negociere)		37.02		14544,0 (în proces de negociere)				Trimestrul IV, 2027	MAI (IGSU)
16.	2.1.5. Actualizarea programelor de instruire și a curriculei de studii în contextul digitalizării procesului de instruire	5 Programe de instruire actualizate	66,0	66,0			37.02		33,0	33,0			Trimestrul IV, 2028	MAI (IGSU)
17.	2.1.6. Instruirea populației pentru acordarea primului ajutor	Cel puțin 200 de persoane instruite pentru acordarea primului ajutor/an	250,00	250,0			37.02	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	Anual	MAI (IGSU)
18.	2.1.7. Organizarea de instruiți anuale privind prevenirea corupției și	Cel puțin o ședință de instruire în organul	100,0	100,0			37.02	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	Anual	MAI (IGSU, ARM)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul program ului/ subprog ramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Coexecutori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	promovarea integrității pentru angajații IGSU și ARM	central și în fiecare subdiviziune teritorială desfășurată anual												
19.	2.2.1. Participarea angajaților Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne în cadrul Programului de instruire al Mecanismului de Protecție Civilă al Uniunii Europene	Participarea la cel puțin 2 cursuri anual	1000,0		1000,0		37.02	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	Anual	MAI (IGSU)
		Participarea la cel puțin 1 Exercițiu anual	5000,0		3000,0	2000,0 2026 - 400,0 2027 - 400,0 2028 - 400,0 2029 - 400,0 2030 - 400,0	37.02	600,0	600,0	600,0	600,0	600,0	Anual	MAI (IGSU)
20.	2.2.2. Desfășurarea exercițiilor internaționale în Republica Moldova	Cel puțin un exercițiu desfășurat; Cel puțin 300 de participanți la exercițiu	1000,0		1000,0		37.02	1000,0					Trimestrul IV, 2026	MAI (IGSU); Ministerul Afacerilor Externe
21.	2.2.3. Crearea rezervei naționale de experți în protecție civilă	Cel puțin 2 angajați pregătiți	2400,0		2400,0		37.02				2400,0		Trimestrul IV, 2029	MAI (IGSU)
Obiectivul specific 2.2. Fortificarea capacităților grupurilor-țintă (populației, autorităților administrației publice, sectorului privat, asociativ și voluntar) în gestionarea situațiilor de urgență și excepționale														
22.	3.1.5. Elaborarea și aprobarea Regulamentului	Hotărâre a Guvernului aprobată	66,8	66,8			35.01 37.02	66,8					Trimestrul IV, 2026	MAI (DPDSUEC, IGSU)/

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul program ului/ subprog ramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Coexecutori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	privind competențele autorităților publice centrale în gestionarea situațiilor de urgență și excepționale													MIDR; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; MM; MS
23.	3.1.2. Actualizarea Legii nr. 267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor și a Legii nr. 271/1994 cu privire la protecția civilă	Decizie protocolară aprobată de Guvern	117,2	117,2			35.01 37.02	117,2					Trimestrul IV, 2026	MAI (DPDSUEC, IGSU)/ MIDR
24.	3.1.3. Participare în procesul de elaborare a metodologiei naționale de evaluare a riscurilor situațiilor de urgență/excepționale	Hotărâre a Guvernului aprobată	66,8	66,8			35.01 37.02	66,8					Trimestrul IV, 2026	MAI (DPDSUEC, IGSU)/ MM
25.	2.3.1. Acordarea ajutorului în pregătirea aplicațiilor la protecția civilă desfășurate în cadrul autorităților publice locale de nivelul doi și nivel special	Cel puțin 7 aplicații și exerciții cu antrenarea autorităților publice locale, autorităților publice centrale, sectorului privat și	3000,0	3000,0			37.02	600,0	600,0	600,0	600,0	600,0	Anual	MAI (IGSU)/ APL

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul program ului/ subprog ramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Coexecutori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		asociativ desfășurate												
26.	2.3.2. Desfășurarea controalelor stării protecției civile	Cel puțin 2 controale anuale desfășurate în cadrul autorităților administrației publice centrale, 2 instituții de învățământ superior și în 7 unitățile administrativ teritoriale de nivel II și nivel special (inclusiv autorităților administrației publice locale, din cadrul acestora)	965,6	965,6			50.11	165,6	200,0	200,0	200,0	200,0	Anual	MIDR (INST)/ MAI (IGSU)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Coexecutori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
27.	2.3.3. Elaborarea materialului ilustrativ-educativ (video) pentru populație, autoritățile administrației publice, sectorului privat, asociativ și voluntar în calitate de metode de instruire alternative	Cel puțin 7 materiale ilustrativ-educativ elaborate	80,0	80,0			37.02	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0	Anual	MAI (IGSU)
Obiectivul specific 2.3. Sporirea până în anul 2030 a capacităților statului pentru protecția populației și a teritoriului în situații de criză														
28.	2.4.1. Creșterea graduală a nivelului de completare a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare	Completarea cu cel puțin 5 p.p., anual, a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare	404500,0	404500,0			27.02	95500,0	95500,0	93500,0	60000,0	60000,0	Trimestrul IV, 2030	MAI (ARM)/ MS
29.	2.4.2. Dezvoltarea infrastructurii depozitelor Agenției Rezerve Materiale	5 obiecte de infrastructură renovate și modernizate	8400,0	8400,0			27.01 27.03	3400,0	2000,0	1000,0	1000,0	1000,0	Trimestrul IV, 2030	MAI (ARM)
Obiectivul general 3. Capacitățile de intervenție și răspuns în situații de urgență și excepționale îmbunătățite (Țintele naționale ODD 1.5; 11.5, 13.1; ODD 1, 11, 13)														
Obiectivul specific 3.1. Până în 2030, IGSU crește capacitățile de dotare cu tehnică și echipament de intervenție cu 8%														

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul program ului/ subprog ramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Coexecutori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
30.	3.2.1. Asigurarea funcționalității sistemul informațional integrat pentru managementul operațional	Componenta sistemului funcțională	1000,0	1000,0			37.02	1000,0					Trimestrul IV 2026	MAI (IGSU)
31.	3.2.2. Renovarea structurilor/ sediilor Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne	2 sedii renovate și asigurate cu condiții corespunzătoare de muncă	16000,0			2026-8000,0 2027-4000,0 2028-4000,0	37.02						Trimestrul IV, 2028	MAI (IGSU)
32.	3.2.3. Reconstruirea și/sau construirea sediilor de salvatori și pompieri	5 sedii de salvatori și pompieri construite/ reconstruite	96000,0		87000,0	9000,0 2026 – 1800,0 2027 – 1800,0 2028 – 1800,0 2029 – 1800,0 2030 – 1800,0	37.02	5800,0	17400,0	29000,0	23200,0	11600,0	Trimestrul IV, 2030	MAI (IGSU)
33.	3.2.4. Securizarea energetică a structurilor IGSU al MAI	Cel puțin 2 structuri securizate anual	11000,0			11000,0 2026 – 2400,0 2027 – 2400,0 2028 – 2400,0 2029 – 2400,0 2030 – 2400,0	37.02						Anual	MAI (IGSU)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Coexecutori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
34.	3.3.1. Procurarea autospecialelor de intervenție	96 de autospeciale de bază procurate	913600,0		313600,0 ⁴	600000,0 2026 – 120000,0 2027 – 120000,0 2028 – 120000,0 2029 – 120000,0 2030 – 120000,0	37.02		313600,0				Trimestrul IV, 2030	MAI (IGSU)
35.	3.3.2. Procurarea echipamentelor de protecție	Echipamente de protecție procurate (800 de seturi anual)	216000,0			216000,0 2026 – 43200,0 2027 – 43200,0 2028 – 43200,0 2029 – 43200,0 2030 – 43200,0	37.02						Anual	MAI (IGSU)
		Echipament de protecție a căilor respiratorii	70000,0			70000,0 2026 – 14000,0 2027 – 14000,0 2028 – 14000,0 2029 – 14000,0	37.02						Trimestrul IV, 2030	MAI (IGSU)

⁴ Costurile indicate presupun achiziționarea a 36 unități de tehnică în baza Acordului de împrumut nr. 9720-MD, semnat la 07.02.2025 între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD).

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul program ului/ subprog ramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Coexecutori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
						2030 – 14000,0								
Obiectivul specific 3.2. Dezvoltarea până în anul 2030 a capacităților IGSU de furnizare a asistenței internaționale în conformitate cu angajamentele Republicii Moldova de participare la Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene (EUCPM)														
36.	3.1.1. Aprobarea proiectului de lege privind participarea Republicii Moldova la Mecanismul de protecție civilă al Uniunii Europene	Decizie protocolară aprobată de Guvern	189,0	189,0			35.01 37.02	189,0					Trimestrul IV, 2026	MAI (DPDSUEC, IGSU)/ MAE; MJ; MF; CNA; MDED; MM; MAIA
37.	3.4.1. Operaționalizarea modulului de pompare de mare capacitate, HCP (High Capacity Pumping)	1 Modul de pompare de mare capacitate operaționalizat până în anul 2030 (număr de angajați instruiți, număr de echipamente procurate)	19800,0			2026-19800,0	37.02						Trimestrul IV, 2030	MAI (IGSU)
38.	3.4.2. Certificarea modulului USAR (Urban Search and Rescue)	1 Modul USAR (Urban Search and Rescue) certificat până în anul 2030	25000,0			2027-25000,0	37.02						Trimestrul IV, 2027	MAI (IGSU)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Coexecutori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
40.	3.5.1 Amendarea cadrului legal național care reglementează politica în domeniul ocrotirii sănătății – Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995	Decizie protocolară aprobată de Guvern	66,8	66,8			80.01	66,8					Trimestrul IV, 2026	MS (instituții de profil din subordine)/ MAI (IGSU)
41.	3.1.4. Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 137/ 2019 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență	Hotărâre a Guvernului aprobată	66,8 74434,3 ⁵ (salarizare a unităților noi de personal)	66,8		74434,3 2026-24811,4 2027-24811,4 2028-24811,4	35.01 37.02		66,8				Trimestrul IV, 2027	MAI (DPDSUEC, IGSU)/ Ministerul Finanțelor
42.	3.5.2. Elaborarea conceptului de organizare și funcționare a serviciului mobil de urgență, reanimare și descarcerare (SMURD) ca sistem de intervenție public integrat în cadrul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și	Hotărâre de Guvern elaborată și aprobată	66,8	66,8			37.02	66,8					Trimestrul III, 2027	MAI (IGSU)/ MS (instituții de profil din subordine)

⁵ În scopul consolidării capacităților de intervenție pentru majorarea numărului de angajați IGSU, pentru perioada 2026-2028 sunt planificate pentru suplinire 127 de funcții strict necesare pentru completarea efectivului limită cu unități de paramedici, salvatori și pompieri. Costul total al acțiuni constituie 74434,3 mii lei, 24811,4 mii lei/an (costuri incluse și în CBTM 2026-2028).

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul program ului/ subprog ramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Coexecutori	
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
	instituțiilor de profil ale Ministerului Sănătății														
43.	3.5.3. Elaborarea procedurii privind acreditarea și autorizarea activității de formare în prim ajutor calificat	Hotărâre de Guvern elaborată și aprobată	66,8	66,8			37.02	66,8					Trimestrul IV, 2027	MAI (IGSU)/ MS (instituții de profil din subordine)	
44.	3.5.4. Instruirea și atestarea angajaților IGSU cu competențe în domeniul acordării primului ajutor calificat	Cel puțin 20 de angajați IGSU instruiți și atestați anual cu competențe în acordarea primului ajutor calificat	250,0	250,0			37.02	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	Anual	MAI (IGSU)/ MS (instituții de profil din subordine)	
45.	3.5.5. Asigurarea asistenței pentru acordarea primului ajutor calificat în situații de urgență	300 misiuni de realizate la intervențiile de urgență de lungă durată, de salvare/descarcerare și de suport pentru asigurarea evenimentelor	500,0	500,0			37.02	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Trimestrul IV, 2030	MAI (IGSU)	
TOTAL			2 062352,2	420 345,4	527 652,5	1 114 354,3									